

30617 ప్రతిదినము పకటింపబడును

Vol. 10.

సంపుటము ౧౦

జెన్నవట్టణము 1923 వ సం॥ మేనెల 9-వ తేది బుధవారము

కుదిలోద్ధారి నామ సంవత్సరము, శైశవాశ్విని నక్షత్రము.

No. 33

సంచిక 33

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పండ్లకు ఘనమయినమందు

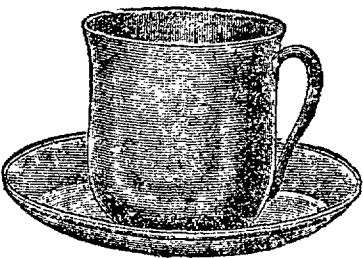
చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదిగల మాయమృతము. నశలుమందులవలన మోసముగలుగను. కంచభావచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు. అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను మునుపటికంటె

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టిపీథి, మదరాసు.

తృప్తికరముగా లేనిచో వాపసుతీసుకొని పైకముతిరిగియిచ్చుటను

గూర్చి మీరేమియు సంకోచపడ నవసరములేదు. యీ విషయముమాత్రం ఒకసారిచేయు చేసినవారికెల్లకరుణ, కలియును.

(5)

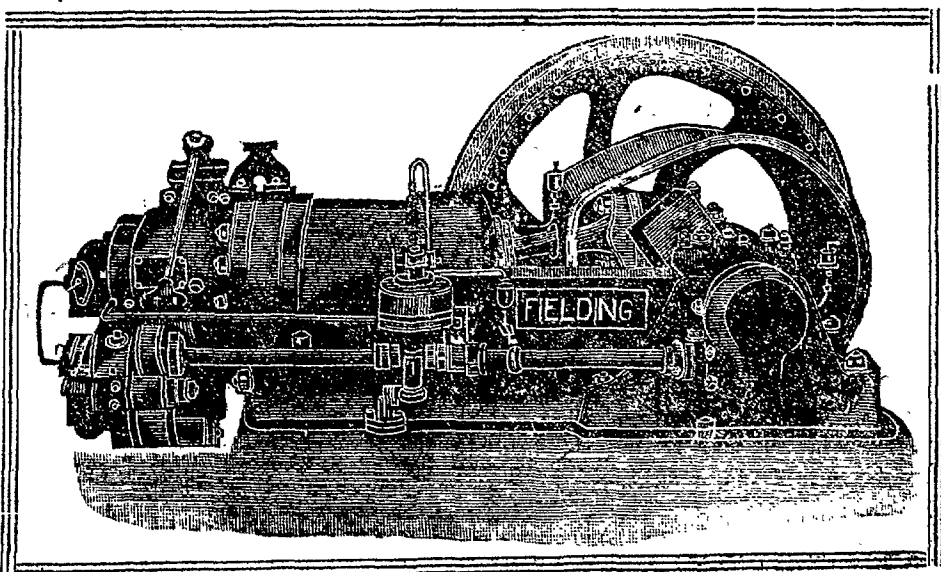
చక్కపు సీమెంటితో తయారుచేయబడిన వివిధ గిత్తులు, చిన్న పెద్ద కట్టలు, గరిపెలు, పంచపూతములు, లోటాలు, కలరకముల దొడ్లు, అంటి, తామర, జట్టి ఆకులు మొదలగునవి అమృతమునకు తయారుగానున్నది. ఒకడభా దయచేయుడు.

ఉమ్మడిరామయ్య శెట్టి

గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ

25 వై నాబజారులోడ్డు మదరాసు.

ప్రసిద్ధికెక్కిన పిల్లింగు శెమిడికల్ క్రూడాయిలు యింజనులు

యీ యింజనులు రమారమి యుద్ధమునకు పూర్వము వున్నస్వల్పధరలకే అమలుచు చున్నవి. అన్నిసమయముల ప్లాకులో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్నివిధములచేతను లాభమును పొందవచ్చును. మిల్లులకు, కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి సరస మయిన ధరలకు దొరకును ఆలశ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

సోల్ యెంజిన్లు:— డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో,

12, తంబు శెట్టిపీథి, మదరాసు.

వెలుపడినది!

క్రొత్తకల్పనాటకము!

బళ్లారి ధర్మవరం. కృష్ణమాచార్యులు

రోషనారా శివాజి

అను నాటకము వెల రూ 1-0-0

వలయువారు బళ్లారి, రమావిలాస ప్రెస్సులకు వ్రాయనగును.

100 కి నూరు గుణమైనవి.

హా-హా-యూ-నే-సా

అను జోషమును నేవించుటచే ప్రముఖ తప్పింపుట చేరుట, బయటచేరునక్కడు కలుగునొప్పులు పైల అమితముగా పోవుట, మూర్ఖ, గడ్డలు మొదలగునవి. పూచీగా గురుతును. గుణమియ్యనితో పైకము వాపసీయబడును.

HAKIM ABDUL HAIL,

P. O. Hamrauli,

Darbhanga B. N. G.

గ నేరియ

బి. సి. మిక్ చెరు:— అను వాండు సెగర్-మిను

పూర్వ మాన్యు. వెంటనే గుణము కనబడి బాధ లెగురు. మంట, చురుకు, ప్రవించుట అగును. గనేరియ వీరములను కలిగి కలిసి జీర్ణించిన సెగర్-గమును అంతరము లేకుండ్ల మాన్యు. పత్యములేదు. 16 డ్రామల వ్రావము 82 మాత్రలు 8 రోజులకు వాడవలెను. వెల రూ 8-0-0, బి. సి. గా రూ 8-2-0. ఈ మందు బెజవాడలో బొంబాయి ప్రేసింగు కంపెనీ వారి హెతులో కూడ అమ్మబడును.

కూపి. నియోగికంపెనీ, గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

పాలనుగంధిలేహ్యము

ఇది రక్తిమద్ది. శ్రేష్ఠమయినది సహా మేధావులు, మేనాటాడలు, మచ్చలు, చర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పులు, వెంటలను వాటిని ఖండించును. 4 డబ్బిల కాంజను.

20 తు॥ డబ్బి 1-4-0 ఏ పి. 0-1-0

కూపూండలేహ్యము.

అకుష్ఠము, నిర్మాక, కాల్సతిక, మలబద్ధము, కడుపునొండు, మొదలగు వాటిని హరించును.

చాలును. 20 తు॥ డబ్బి రూ 1-4-0 2 డా॥ ఏ పి. 0-1-0-0.

పి. తి. వ. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం,

(8851-4)

సెలెస్-సెలెరుడల్లా.

శుద్ధ స్వ దేశి బెంగుళూరు మేలు పట్టుచీరలు

చిలకపూ, పసుపుపచ్చ, వంగవండు, మేళుకర్ణము, ఎలుపు, కొక్క, ఆకాశివర్ణము, ఆరంజి, కాశీరంగు, నెలకొండు మొదలగు రంగులలో సాదా పట్టుచీరలును, సరిగా చేసిన పట్టుచీరలను మాత్రం నిర్దేశముగానున్నవి. చిన్న బట్టలైనను, పెద్దది అయినను మిక్కిలి జాగ్రత్తగా తీర్చిదిద్దినవి కంటపడును. స్వప్రీతినితో వాగును తీసుకొని వైకము యిచ్చుదము. చూడన, శ్రేష్ఠంబు గావించి యిచ్చుదము బెంగుళూరు శూతో చేయు చేసిచూచిన మా నయ్యకు మీరు తెలియును.

మాకం నుబ్బరాయశెట్టి అండు బ్రదర్స్,

పట్టుబిల్లి వర్తకులు, చౌక్, బెంగుళూరు సిటీ

లోక మయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలుమొదలు వయసైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది.

250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0

505 మీ లోకమాన్య కస్తూరిమాత్రలు అందరూ వ్యత్యాసము లేక వాడవచ్చును. ముఖ్యముగా తొంబాలముతో జడిన మలబిరకము ఎంత కాలము నుంచీయున్నను మాయమగును. తీర్చిదిద్దినది 5 బుడ్లును కంటపడును.

506 మీ లోకమాన్య కస్తూరిమాత్రలు అందరూ వ్యత్యాసము లేక వాడవచ్చును. ముఖ్యముగా తొంబాలముతో జడిన మలబిరకము ఎంత కాలము నుంచీయున్నను మాయమగును. తీర్చిదిద్దినది 5 బుడ్లును కంటపడును.

507 మీ లోకమాన్య కస్తూరిమాత్రలు అందరూ వ్యత్యాసము లేక వాడవచ్చును. ముఖ్యముగా తొంబాలముతో జడిన మలబిరకము ఎంత కాలము నుంచీయున్నను మాయమగును. తీర్చిదిద్దినది 5 బుడ్లును కంటపడును.

508 మీ లోకమాన్య కస్తూరిమాత్రలు అందరూ వ్యత్యాసము లేక వాడవచ్చును. ముఖ్యముగా తొంబాలముతో జడిన మలబిరకము ఎంత కాలము నుంచీయున్నను మాయమగును. తీర్చిదిద్దినది 5 బుడ్లును కంటపడును.

509 మీ లోకమాన్య కస్తూరిమాత్రలు అందరూ వ్యత్యాసము లేక వాడవచ్చును. ముఖ్యముగా తొంబాలముతో జడిన మలబిరకము ఎంత కాలము నుంచీయున్నను మాయమగును. తీర్చిదిద్దినది 5 బుడ్లును కంటపడును.

రు. 2 లు బొంబాయిలోనువారికి మా శ్రీరాములవారి వట్టాభిషేక క్యాలండరు ఇనాం.

ప్రాచీన: సెం 881, తంబుకెట్టిపేట, నుదరాసు, ప్రాచీనుడి వి. పీట కంటపడును.

పాశ్చాత్య డొంగుళూరు వండినవి శ్రీ శివరావున వైద్యశాల మెనురు. (2)

సంస్కృత గ్రంథములు - తెనుగులిపి

అనువాదకములు - స్వల్పార్థము, అంగీకరము	అనువాదకములు - అంగీకరము
భాషాంతరములుగలది చిన్న సైజు అట్టలైదు 0 0 0	అంగీకరము లేకుండా, సాంబిసములుపు) కాలికో 0 0 0
సుందరకాండము మూలము 16 పుట కిట్టలైదు 0 0 0	" అట్టలైదు 0 0 0
ప్రాత్యక్షము 1 క. భాగము కిట్టలైదు 0 0 0	కామదాసుచరిత్రము 0 0 0
డిటో 2 క. భాగము " 0 0 0	డిటో కాలికోలైదు 0 0 0
డిటో 3 క. భాగము " 0 0 0	స్వస్థినిశాంతకము - మూలముమృతము 0 0 0
క్రిష్ణగీత - మూలము, చిన్న సైజు 0 0 0	బాలరామాయణము డిటో 0 3 0
క్రిష్ణ సుమత్రానామస్తోత్రము, చిన్న సైజు 0 3 0	ఇందిర " 0 0 0
డిటో కామచరిత్రము 0 0 0	కామములు " 0 0 0
	శ్రీవేంకటాద్రిస్వామీకీర్తనలు 0 0 0

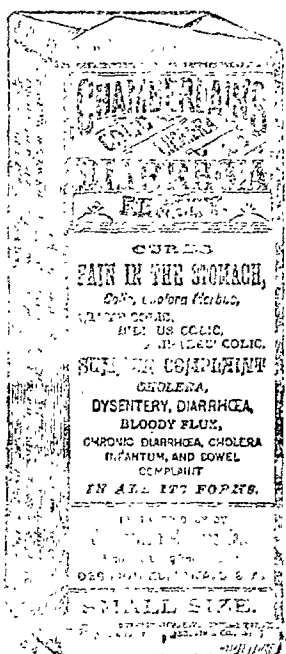
ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండు కో., ఆనందముద్రాలయము, మదరాసు.

ధరలలో గొప్ప తగ్గుదల

అన్నిరకముల పరిశ్రమ సంబంధమైన యంత్రములు, కిరెన్, క్రూడుఆయిల్ యంత్రములు, ఆవిరియంత్రములు, బాయిలరులు, పంపులు, కర్మాగారమునకు కావలసిన యంత్రములు, పరికరములు, విద్యుత్తుపూర్ణులు, విడిభాగములు, చేతిమీగములు, యంత్రముచే నడపబడు మగ్గములు, నాడెలు మొదలగునవి స్టాకునుండి సరఫరా చేయబడును.

Head office: -
43 Ripon St.,
CALCUTTA.

B. D. BERY & Co.,
8 Sembu Dass St., Madras.

చేంబర్లెన్ గారి
శూలనొప్పి
అతిసార
నివారిణి (2)
ఈ ధ ము ను
సేవించుటచే
కడుపునొప్పి, గ్రహణి,
అతిసారము, శూలనొప్పి,
పేగు సంబంధమైన వ్యాధులు మున్నగునవి అల్ప
ద్రవ్యముగా కుగురును.
చిన్ని బాగా లోనో విక్రయ
మునకు దొరకును. తీరి

MONEY Making Book.
"Key to fortune" (in Press)
Sent FREE on request agents, and
supplies of Patent medicines, books,
Watches, Clocks etc., at cheapest
rates.
Apply to Pearl & Co
Victoria Gardens, Bombay.
దంతచూర్ణము
వెల డబ్బి 1-కి 0-2-0. వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకం.
ఈ ధంతచూర్ణముతో పుట్టతోముట్టినది చిక్కనుండి ఎక్కువ
కంటే ఎక్కువ - శోట దుర్బంధముగల యంత్రము.
అప్పురాజునము డిటో, మదరాసులోనున్నది.

చెన్న పురి బజారుధరలు

మేనెల 9-వ తేది బుధవారము

(1) ఖాన్యములు

దనియాలు కా 1-కి	రు 30-0-0	మొదలు	64-0-0	వరకు
వియ్య	బస్తా	మొదలు	రు 11-0-0	13-0-0
కుసుమ తేనెలివి	ప 40 గలవి	రు 11-0-0	13-0-0	
నెల్లూరి	డిటో	రు 14-8-0	15-	
డిటో	డిటో	రు 14-0-0	16-8-0	
రాగులు కా. 164 బస్తా 1-కి			8-8-0	
నవ్వులు		రు 22-0-0	24-0-0	

(2) పప్పు ఖాన్యములు

క. దులు బస్తా 1-కి 195	రు 10-8-0	రు 11-0-0
నెలలు	డిటో	రు 10-0-0
నెలలు	డిటో	రు 11-8-0
మినుములు	డిటో	రు 13-8-0
ఉలము	డిటో 164	రు 7-0-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులునూనె కా 1-కి	రు 145-0-0	150-0-0
నెయ్యి ను 1-కి	రు 14-0-0	22-0-0
కొండాపురం వేరు నెయ్యి కా 1-కి	రు 60-0-0	62-0-0
ముతర ప్రతేకము	రు 56-0-0	58-0-0
వేరు నెయ్యి నూనె గాదు కా 1-కి	రు 145 మి. నూనె 180	
అముదము నూనె కా 1-కి	రు 122-0-0	123-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపూపు కా 1-కి	రు 160-0-0	165-0-0
కురకపూపు	రు 110-0-0	112-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) కా 1-కి	రు 90-0-0	110-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమండు ములుగు 1-కి	రు 40, 45	
కాళమాస్తి పాణకట్టు	రు 60, 65	
తెల్లము కా 1-కి	రు 40-0-0	50-0-0
చింతపండు పాతడి కా 1-కి	రు 48-0-0	90-0-0
" కొత్త కా 1-కి	రు 35-0-0	42-0-0

(5) ఇసుము

పట్టాలు రథం కా 1-కి	రు 37-0-0	38-0-0
చదరం	రు 38-0-0	40-0-0
రవుండు	రు 37-0-0	38-0-0

(6) లోహములు

మెడి 100 కులంబ	రు 82-0-0	86-8-0
బంగారము, తులము 1-కి	రు 24-8-0	25-8-0
నవరము 1-కి	రు 15-18-8	
ఇరడి కా 1-కి	రు 200-0-0	205-0-0
రాగి డిటో	రు 255-0-0	260-0-0
అస్కా చెక్కర బ 1-కి	రు 54-0-0	55-0-0

(7) రంగులు అలిజతన

అత్త కృష్ణము 20 డి.లీలు	రు 120-0-0
లొట్టికెమ్మ 20 డి.లీలు	డిటో
సింహాయార్కు 20 డి.లీలు	డిటో
అత్తకృష్ణము 16	రు 110-0-0

సోడా గ్యాస్

సోడా లిమెనేడు తదితరమైన పానీయములు తయారుచేయుటకు పరిశుభ్రమైన గ్యాసు ఎక్కువ గ్యాసు కొనగోరువారును ఖరీదైనవధరలు కావలసిన వారును,

డక్కన్ షుగర్ ఆంబికారికం వెని,
చామర్ల కోట, గోదావరిజిల్లా.
అగ్రికల్చరల్ రిజర్వ్ సహకారము

గ్లాస్

పాలిన గ్లాసుపాత్రముల పట్టు బ్రాకెట్లు, ఉపయోగించుచున్నది సీసాతో తయారుచేయబడినది. ప్రతి ముద్రము నుండడగనది. పరిశుభ్ర, కఠినమైన చిన్ని గ్లాసుల పాత్రలే కిక్రవానినానకలన్ని లాభకరము. అత్తకృష్ణ 100 సార్లకే వచ్చును. అత్తకృష్ణ సీసా రు 1-0-0 అర అత్తకృష్ణ రు. 0-9-0 అన్ని పాత్రలు కమిషన్ గాను లేదా ఏకపక్షముగాను. సో. లిక్విడ్ గాస్ లోన్, ఇంజనీరింగ్ సో. లిక్విడ్ గాస్, గుంటూరు.

స్త్రీ ఖద్దరు వ్యాపక సంఘము గుంటూరు

ఆన 1922 సం. 24 వ మేనల, మొదలు,
ఆన 1923 సం. మార్చి 26 వ తారీఖువరకు పై
సంఘమువారి ఖద్దరువస్త్రములు, కొనగోలు, పిక్ర
నుములు, ఖద్దరు వస్త్రములు, లాభనష్టములు, ఖాతా
క్రింద నుదహరింపబడినది.

కొనగోలు	
(1) చీరలు, రవికలు, పరిశీలన, కాలు } మలు, బుట్టు మొదలయినవి	4, 940 2 4
(2) రంగుఖద్దరు బడదగు కాళాలలో } రంగు వేయించినందులకు	552 15 6
(3) డిబ్బో చేబ్రోలులో నేయించినందులకు	23 0 0
(4) నూలు కొనగోలు	1 12 0
(5) ఇతర ఖద్దరులు	
(6) ప్రయాణపు ఖద్దరులు	105 15 8
(7) స్త్రీలవరీ ఖద్దరులు	7 1 6
(8) బియ్యపు బుట్టుకొనగోలు	10 12 0
(9) కపాలాఖద్దరులు	4 6 6
(10) జుట్ట వస్త్రము	20 0 0
	5, 676 1 10

అమ్మకం	
(1) వస్త్రములు, చీరలు, రవికలు, పరిశీలన } గుడ్డలు వస్త్రము	4, 490 11 2
(2) నిజమైన నడక (స్టాక్)	
(3) చీరలు	205 14 0
(4) రవికలగుడ్డలు	141 5 0
(5) కాలువలు	64 8 0
(6) ఖాతావలు	57 7 6
(7) వాక్యాగుడ్డలు	28 14 4
(8) కొట్టుగుడ్డలు	9 13 3
(9) కుండుగుడ్డలు	24 9 8
(10) వస్త్రములు	3 10 9
(11) వస్త్రములు	9 4 9
(12) రవికలు	231 1 6
(13) బడదగు కాళాలలో రంగుగుడ్డలు } యొక్క గుడ్డలు	217 9 7
(14) గుంటూరులో	20 5 5
(15) నష్టము	104 15 10
	5, 676 1 10

క్రింద నుదహరింపబడిన వట్టి పై సంఘము
యొక్క అప్పు ఆ స్త్రీ వివరం తెలుపుచున్నది.

అప్పు ఆ స్త్రీ వివరం తెలుపు వట్టి	
అప్పు (ఇవ్వబడిన పాకీలు)	
1. పుత్రి వెంటపానుమంత రావుగారు రూ.	170-12-4
2. ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము	210-0-0
3. కే. జె. చంద్రమౌళి (బండరు)	0-10-8
4. కాపురి తిరుమలరావుగారు	19-5-6
5. కె. పోతయ్య	76-8-0
6. గో. సునీంద్రరావుగారు	88-0-8
7. కో. అన్నపూర్ణమ్మగారు	1-15-8
8. రంగస్వామి అయ్యంగారు	28-2-0
9. న. జాకీరాబుద్దీన్ గారు	16-12-5
10. మ. రామకృష్ణారావుగారు	94-0-0
11. వెట్టబడి నిజమైన	799-13-5
	5, 461-1-10

అస్తి (కావలసిన పాకీలు)	
1. మా. కామధూమం గారు	25-0-0
2. చ. సత్యనారాయణగారు	23-5-5
3. మం. సీతారామ్మగారు	4-10-6
4. అ. సరసింహంగారు	12-4-8
5. కో. రామచంద్రరావుగారు	2-0-0
6. కే. రామస్వామి గుప్తగారు	14-8-0
7. కే. వెంకటేశ్వరరావుగారు	3-0-0
8. మ. హనుమానమ్మగారు	2-1-0

9. రా. సమంతాగారు	10-9-0
10. కామవంశరావుగారు	11-14-0
11. మం. ముత్యం	80-8-6
12. కె. హనుమానమ్మగారు	7-0-0
13. ఉ. లక్ష్మీబాబుమ్మగారు	45-2-8
14. న. సరస్వతిగారు	11-10-6
15. స్వ. సీతారామ్మగారు	8-2-0
16. నరద సింగ	1080-6-10
17. చి.కానియ్య	173-14-7
	1,461-1-10

మరూ: ఆడిటరు, రిపోర్టు అయిపోయిన తరువాత,
సంఘమువారు, అద్దాపుగా యిచ్చి, రెక్కలలో చేసినందున
జిన్నీ, ప్రత్యేక కాగితముమీద నోటుచేయబడినట్టిన్నీ, యీ
క్రింది అయిదు పద్దులు కనకొచ్చి చేర్చబడ్డవి. (సమాఖ్యవారు
నీ యిచ్చును.)

1. ఆర్. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు (చిత్తూరు) } భోజనాలచావు	7-0-0
2. సి. రాజగోపాలాచారిగారు (చిత్తూరు) } మృత్యువలన చావు తీరియ్యి.	2-4-0
3. మల్లాది వెంకటాచార్యగారు (నల్లెలపల్లి) } చీర.	7-0-0
4. చట్టికర్త (పూదరావుగారు (గుంటూరు) } మర్త్యం	4-0-0
5. భాగవతుల సుబ్బరామయ్యగారు (వెలపాడ) } రవికలగుడ్డ	1-5-6
	21-10-6

కాట్టి ఈ రు 21-10-6 లు సప్తమా అని ఉదహరించబడ్డ
రు 104-15-10 లో తీసికొనబడినట్లున్నది. గమక ఫస్టువస్త్రము
రు 83-5-4 లు కూడలేదు.

22-4-28 తేదీన జరిగిన ఖద్దరుసంఘమువారి సభలో
వైఖ్యలను ఆమోదించడమే గాకుండా యీక్రింది తీర్మానములు
చేయబడ్డవి.

- (1) ఉపకార్యదర్శిని ఆయన ఇష్టగుంట వెంకటాచార్య
గారి రాజీనామాను అంగీకరించడమైనది
- (2) ఖద్దరు ఫ్యాక్టరీగాని అద్దకములుగాని నూలువికలు
గాని ఫ్యాక్టరీ పెట్టుటకు ఈ కమిటీనకు అంగీకరించలేదు.
- (3) గురుస్థానీతము జిల్లాకమిటీనకుగానిలా ప్రభుత్వము
వారుగాని ఖరీదేయదల ఈ సంఘము తీలాగే పనిచేయవలెను.
తేదీయంతట ఇదివరకే ఈ కమిటీకి రు 104-15-10 వస్త్రము ఇచ్చి
నందులకు అసలు పెట్టుబడిలో ఇంకా తరుగునని భయము చూ
పున వి.మించులపేరి వస్తువేమో గమక కాంగ్రెసువారి దిక్కి
గుడ్డలపై వచ్చించబడినదని కోరుచున్నాము.
- (4) మండుపేడి మాత్రము ఆన 1922 సం. సెప్టెంబరు
నెలనుంచి ఇదివరకు ఫ్యాక్టరీచేసిన రు 2-0-0 గాక మాడక
యాపాయి 5 పి ఇవ్వబడులకు కాంగ్రెసువారు ఈ కమిటీ
వారు ఫ్యాక్టరీ చేయబడ్డమైనది.

(సం) వేరూగి నారాయణమూర్తిగారు,
ఆడిటరు, ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము,
ఉన్నవలక్ష్మీబాబుమ్మ,
కార్యదర్శి.

గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘము

మాకు చేరిన వరఖాస్తులలో ఈ కిందవివరించ
బడిన దరఖాస్తుదారులను రంగునోట్లుకొనుటకు
పంపుటకు తీర్మానింపబడెను.

1. కంచెపాటి వెంకటేశ్వరగారు విద్యార్థి జాతీయ
పాకీలు తెనాలి.
2. కుళ్ళ పిరయ్యగారు యామప
3. త్రిలింగం లక్ష్మీకాంతగారు శేక పాతూరి సర్ప
పాతూరి జమూర్తిగారు భూభిక్షాడి
4. కె. బాబుగారు వేల్పూరు.
5. మల్లాది వెంకటాచార్యగారు శేక మేళం రామయ్యగారు
అపరంజయం.
6. పోతయ్య అదివారయ్య గుప్తగారు గుంటూరు.
7. పాపరాజు రామయ్యగారు యల్లమంద
(కర్నూలు పేట తాలూకా)
8. కన్నెగంటి వెంకటస్వామయ్యగారు శేక విన్నపునేని
వెంకటస్వామయ్యగారు నందివెంకట.
9. మంజులనేని ముత్యం గారు గుంటూరు.
10. మాణిక్యం గారు ఇల్లూరు.
11. ఇ.బి. యే.కా. బాబుచేతనే వా కొండక రామయ్యల
యీ క్రింది మూడుదరఖాస్తులలో భర్తీచేసి పంపవచ్చును.

1. ఆడిటరు లక్ష్మీనరసింహంగారు మోకరాబాడు.
2. శేక్ ఖాసిం సాహెబ్ గారు కొరిటిపాడు.
3. సుబ్బరాజు శ్రీ కృష్ణమూర్తిగారు బాపట్ల.
- 3, 4, 5 సంఖ్యలకు రుతు శేషలక్ష్మి యేదో
యొక బిల్ ఖాతాదారుని స్థానికముగా విచారింపి పంపవలెను.
యొకరియొకరియొకరు మేము పంపబోవు మోకరాబాడు బండరు
లేక యొక్కమైం యొక్క పట్టణమునకు వెళ్లుటకు నిర్ధయగా
నొన్నటుల జూరు (కానిన కొద్దికొలులలో వారు పంప
జరుగుదురు.

మిగతా దరఖాస్తుదారులకు సంఖ్యలును కృతములే (రా
యసాఫ్తము కాదు. ఇందుమూలకముగా తెలిసికొనవలెను.

సేకరించిన వేతనములు

సేకరించిన వేతనములకు విస్తారము దరఖాస్తులు కాతేను.
మే వెంకటాచార్యగారు గుంటూరు జిల్లాలోని వారు దరఖాస్తులు
పెట్టుకొనిన యిటువంటివందకి సంఖ్యలు చేసి యొక్కమైం
చోట్లకు పంపవలెను. ఈవిధానక ప్రత్యేకముగా పంపయలకు
యొకపై ఒకటి విద్యార్థివేతనము లిచ్చి సేకరించవలెను. ఇది
జరుగు ప్రకారమును వారు పులికలు మామట లేక పుక
పొట్టులు కాతేలు, కొద్దివరఖాస్తులు మార్కమే వచ్చినవి. ఈచ
మాభివృద్ధియందు కలిహసములనువలెల్లరు వీరలకు తెలియకేసి
దరఖాస్తులు పంపుటకు తేసి మాకు తోడ్పడ ప్రార్థితులు. శే
తనేర్చుకొనుటకు నెలకు రూ. ఎనిమిదిరూపాయలు సంతున
మాడు నెలలవరకు విద్యార్థివేత, ము లియ్యవలెను.

మద్ది రాధాకృష్ణయ్య
కార్యదర్శి.

త్వ ర వ దు డు

ధరలు తగినవి

వె ల లు

టూరింగు 2,550

రన్నెపాటు 2,450

స్టాండర్డు చాసిన్ 2,045

టూరింగు (ప్రార్థరుతో) 2,850

ఒకటన్న చాసిన్ 2,375

హా. ఫో రు కారు

16-సిటరు బస్సు 3,300

*పోర్టుఫర్మ్ ట్రాక్టరు 3,250

ఇంగ్లీషు బాడీలు

డెలివెరి ఎఫ్.జి.ఆర్. నుదరాహు

కావలసిన వారికి సైవల్

బాడీల వెంటాడుతున్న పర్వసా

యపు ఆయాధియాల నెలలు

న్ను తెలియజేయబడును

యీ రోజుననే మీ ఆర్డరును మాకు సంపుడు మాద్యారా కొనిన ఎవరు మీకు

ఎక్కువ సమకాలము కలుగును.

మోటార్ అందు జనరల్ ఇంజనీరింగు కంపెనీ, బెజవాడ

సెంట్రలర్స్ :- కృష్ణ గుంటూరు జిల్లా లకు

ఈ ఖడ్గము నిర్మాణములో శ్రవణశక్తివలన ఆర్యవైఖ్యలు జ్యోతియు గలగజేసికొనకుండుట వోచనియ్యదు. కార్యవత్తుత కన్న ఆరంభకూర్తయు గలిగినవారు వీరిని మొదలిడి సాగించి లేక పుచ్చుమల లగుచున్నారు. ఆర్యవైఖ్యలకు ప్రారంభ వైఖ్యయు ఓర్పు కన్పెనుపీష్టత, అమికము గాగలవు. వారు విశేషవస్త్ర వ్యాపారముతో పాటు లాభముకంటే హెచ్చు లాభమును ఖడ్గదళలన గూడ పొందగలరు. స్వంత లాభముతో పాటు దేశలాభమును సంపాదించ గలుగుదురు. గాంధీ భ్రమో త్సుని కలమునెంచి అయినను, వా కిందులో ప్రవేశించురుగాక ముప్పడుములు నేర్చుగల మేస్త్రీలు ప్రభుత్వపరివాసుక కాభిరక్షణ గ్రామములందు సంచారము చేయుచున్నారు. వా కలన ఆ యందుల నేర కొద్దికాలములో నేర్చుకొన నగును. అందులో జ్ఞానములేదని భవించినను.

విదేశములందలి భారతీయులు

జనాంగీకృత బహుమానము

అధినివేశ ప్రభుత్వములకు హెచ్చరిక

జాంబయి, మే 6: జనాంగీకృత బహుమానము పెట్టిట గాథ వ్రతకలకు జాబు వాయించు. విదేశములందలి భారతీయులకు తమ సహజులను, బ్రిటిషు అధినివేశ ప్రభుత్వములకు స్పృహ బలికెను. వీరు సామాజ్యపార సంఘమును స్థాపించి, ఇప్పటివరకు అసంఖ్యములకు కార్యదర్శిగా పనిచేయుచుండెను.

వడిపానవర్తనములనుండి విదేశములందలి భారతీయులలో నెక్కువవరకును నుండుటచే వీరి కెక్కువ దెలియును. విదేశములందు నివసించు భారతీయులు 20 లక్షలలో నూటికి 97 వంతులు బ్రిటిషు అధినివేశములందు నివసించుచున్నారు. భారతీయుల సమాజము అంగీకరించు తీర్మానమునకును పూర్వముకంటె తరువాతకే ఈ సమస్య తీవ్రముదాల్చెను. ప్రస్తుతము, దక్షిణాఫ్రికా, తూర్పు ఆఫ్రికా లు భారతీయ సమస్యకు తీవ్రరంగములు. భారతీయులసీతః మూలములను దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము చేతులందున్నది. దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయులు అచ్చట భూమి సంపాదించు కొనవలెదు. వేరొక ప్రత్యేకించబడిన ప్రదేశములందు నివసించుచు నచ్చట వ్యాపారమునకును వలెను. వీరు వాణిజ్యరైతులను ప్రతికూలము యూరపియను వ్యాపారములపై సాధారణము యుండవలయును. స్థానికలకు మాత్రము రాజకీయ ఎన్నికల హక్కులుగాని తప్ప. భారతీయులను వెదలగొట్టుట అచ్చటి విరోధియను ఆంగ్లోవావరుల ప్రధానవిషయము. ఒకదాని వెంట యొకటి నిష్పంథనట్లు లాగుబడుచుండెను. "ఆర్థిక కారణములచే నాసియావాసుల యూనియనుయొక్క ఆకర్షకతలకు భంగకరము" అని అప్పీలుకొన్నవారు తీవ్రపంథు జెప్పిరి.

కన్యాశుల్కు యూరపియను భారతీయుల సమాజ హక్కులను నిరోధించు బద్ధకంబులైయున్నాయు యూరపియనులకంటె భారతీయులు మూడు రెట్టిధిముగ నున్నను. భూములను సంపాదించుటలోన, ప్రభుత్వకాళులందు దోష్టములందును భారతీయులకు తమతో సమానత్వము నొనగబడరాదని వీరికట్లు. తీవ్రనిర్బంధములను గావించి తుదకు అసియావాసులరాకను పూర్తిగా నాపివేయుటకు వీరు యత్నించుచున్నారు.

ఫీజీదీవులకును చాల నూతన దేశములు గల న్నువి. అరబ్బి వేల భారతీయులను తొందరపెట్టి విడువల బ్రిటిషరు ఫీజీదీవుల నన్నిటిని కనుక గొరుచున్నార. ఇటీవల విధించబడిన లెల 15 రూపముల తలవన్నులను 20 వేల భారతీయులు బాధ నందెదరు.

టంగినీకాయందు భారతీయ వర్తకులపై దుర్భరములగు కన్నులను, లెక్కలను అంగ్లమున నుంచవలెనను నిర్బంధమును, భారతీయులను వాణిజ్య సంఘమునుండి తొలగించుటకు గావించుటకు ప్రయత్నములు. నూటికి 95 వర్తకులు భారతీయులగుటచే ఈ భాగము వారిపై సధికముగ పడుచున్నది. తెల్లకాలనీల జతులకు భారతీయ లికమీద మోసపోవాలరు.

భారతీయులు నిర్భయముగ పోరాడవలెను

ప్రభుత్వములకు హెచ్చరిక

భారతీయులు నిర్భయముగ తమ పౌరసత్వ హక్కుల కొరకు సంపూర్ణసమానత్వముకొరకును పోరాడవలెను. భారతీయులపై ద్వేషమును నిరంతరము ప్రోత్సహించుట కలనను, బ్రిటిషు కామన వెల్లయొక్క భావమునే మూలమున గమనింపకపోవుటకలనను, భారతీయుల తుదకు నిరాశనందించు కొనుచున్న భారతీయులను బాధ్యులుగ నెంచవలెదు. భారతదేశముయొక్క స్థితిగూడదీనిననే ఆధారపడియుండును.

అంగ్లప్రభుత్వమువారును పార్లమెంటువారును, భారతీయులు తమహక్కుల కాపాడుకొనుటకు గావించుచున్న ప్రయత్నముల గరిమమును గమనింపవలెను. విదేశములందు నివసించుచున్న భారతీయుల హక్కుల రక్షించుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము తన పతాకము నెత్తవలెను. భారతీయవలసదార్లను బాధించుటకు సాగింపబడుచున్న దుర్బద్ధానములను, అంగ్లభారతదేశములపై తిపోషణలు భిన్నములైపోవును. ఒకమారుని తెలిపియుండెదల, ప్రపంచమునంతట అగమించియున్న బ్రిటిషు సంగ్రాహకమును, విమోచకములను, సైన్యములను బ్రిటిషున కెట్టిసహాయము నొనర్చకావు.

గాంధీమహాత్ముని కారాగృహవాసము

దినచర్య పూర్తివివరములు

శ్రీయత శంకరులారు బాంకరుగారిలో కలుసారలు సంభాషించుటకలన నివేదనములను తెలిసికొని హిందీ నవ జీవన పత్రికలో ప్రకటించిరి.

ఎరవాడ చెరసాలలో గాంధీమహాత్ముడు సంపూర్ణా రోగ్యమును కలిగియున్నాడు. దేశమునందెటుల ఉనిచేయుచుండువాడో అటులే కారాగృహమునందుగూడ మహాత్ముడు నిరంతరమును ఉనిచేయుచునే యుండును. గాని యిప్పుడు వెనుకటి కంటె చిత్రకాంతి హెచ్చుగానున్నది.

తెల్లవారజామున నాలుగుగంటలు వివరణగానే మహాత్ముడు ప్రక్కపైనుండిలేచును. ఆకాలము "అమృతకుడియ" అనగా చాల శ్రేష్ఠమైనకాలము అని మహాత్ముడు తెలుపును. మహాత్మునితోపాటు బాంకరుగారును చెరసాలలో నున్నపుడు నిదురలేచుచుండిరి. విద్వలకొరకు మహాత్ముడొక గ్రంథమును చ్రాసెను. దానిని పంపగూడదని ఉద్యోగులు నిరోధించిరి.

ఆ గ్రంథమున విద్వలవిధులు కొన్ని వివరించబడినవి. వారు తెల్లవారజామున 4 గంటలకే నిదురలేవలెను అని అందు వాయించెను. 4 గంటలకు లేవలెనని బాంకరుగారికి చాల కష్టముగా నుండెడిది. ఇప్పుడును అటులేయున్నది. మనస్సు కవిక్రమగతుల కారణముగను, దుటకడియే ఉత్తమమైన కాలమని మహాత్ముడు తెలిసెను. లేవగానే మహాత్ముడు ప్రార్థన గీతములను పాడును. సభ్యత ఆశ్రమవాసులు నిత్యమును పాడుచున్న గీతములను చెరసాలలోగూడ మహాత్ముడు పాడును. వైష్ణవ జనతో మున్నగు భజనకీర్తనలనుగూడ పాడును. అప్పటికిని బాంకరుగారు నిద్రపోవుచునేయున్నవో ఆయనను లేవబెట్ట మహాత్ముడు దంతభావనము చేయును. 20.30 నిమిషములకే కలుసారలు తిరుకెను. 5 గంటలు కాగానే మరలకొన్నది 6గంటలకు వరకు ఉపనిషత్తులను పారాయణ మొనరించును. తరువాత బాంకరుగారిలో కలసి భజనకీర్తన చేయును. గీతాంశములను గూర్చి బాంకరుగారికి బోధించుటలో కొన్నిసంకేతములు కలుగుచుండును. గీతలకు ప్రత్యేకముగా నొక కల్పకావనము మహాత్ముడు చ్రాసెను. లోకమాన్యుడు, అరవిందయోగి, జ్ఞానేశ్వరి, నాథురార, శర్మ, మగులాలానాథుగార్లు గీతలకు చ్రాసిన భావ్యములను మహాత్ముడు చదివెను. జ్ఞానేశ్వరి గ్రంథమునచూచి చాల మెచ్చుకొనెను. బైబిలునిదివర కొకసారి పూర్తిగా చదివెను. రెండవసారి మరల ప్రారంభించెను. "ఓల్డు టెస్టి మెంటు" అనుభాగము నిపుడు చదువుచున్నాడు.

ఉదయ మోరము

ఉదయమున 9 గంటలలోపున మహాత్ముడు రొట్టె (బ్రోడ్), పాళ, రెండువారింజుడు, ముసక్కా, వీనిని భుజించెను. 9 మొదలు 12 గంటలవరకు తిబ్బక ప్రతిదినము రాట్టముపై నూలుబడుటను. 12.2 గంటలవరకు స్నానముచేసి విశ్రమించును. 2 మొదలు 3 వరకును పుస్తకములను చదువును. ఈ 15 గంటలలోను చాల పుస్తకములు పూర్తిచేసెను. భజనకీర్తన, మహాభారతము, వాల్మీకి కామాయణము, రామచంద్ర గ్రంథములు, ఖురాన్ మొదలై, కన్నంగుసామగారి సిట్టల చరిత్ర (8 సంపుటములు), హెజివెల్సుగారి ప్రపంచచరిత్ర, గిబ్బుగారి రోమకచరిత్ర, శ్రీకృష్ణచరిత్ర మున్నగుగ్రంథములను మహాత్ముడుచదివెను. ఏగంధముకల్పింపదాని పూర్తిగా చదువును. దానిని విమర్శకావ్యాసముగా చదువును. దీనినిటుల వాయవలసినది యిరీతిగా వాయుకూడదని తెలుపును. చెరసాల గ్రంథాలయమున చంద్రకాంత నలులు రెండుసంపుటములు కనబడగా దానినిగూడ చదివెను.

మధ్యాహ్నభోజనము

మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు మహాత్ముడు భోజనముచేయును. మొదట కొంతకాలము స్వయముగానే కంటచేసికొనెను గాని పిమ్మట బాంకరుగారును వంటచేయుట కంగీకరించి వార్డుగూడ మంచివాడు గాన కంటచేయుటలో మహాత్ముడు సహాయము చేయుచుండును. సాయంకాలము 4 గంటలకు మరల నూలుబడుటను. కొన్నిరోజులలో 4 మొదలు రాత్రి 7 గంటల వరకును కడుచుచునే యుండును. నూలుబడుటలతో మంచి నైపుణ్యమును గడించుటకు మహాత్ముడు ప్రయత్నించుచున్నాడు. మగనలూ గాంధీగారి చరక (రాట్టము)కావ్యము మహాత్మునియొద్దనున్నది. అందు తెలుపబడినవిని

అవసర కాంగ్రెసు మహాసభ

ఆంధ్ర ప్రముఖులు కలుపు రంగీకరించిరి

ఇదివరకు ప్రకటించబడిన ఆంధ్రవాదులగు గాన యిహ దిగువ వివరించబడిన ఆంధ్రవాదులగు కాంగ్రెసు ప్రవాచకులగు గూడ అవసర కాంగ్రెసు మహాసభను జనవరి నెలలో రోరుచున్నారు. ఆ సభలో రెండుపక్షములవారికిని సమాధానములు కలుగజేయవలెనని వీరు కోరుచున్నారు.

1. శ్రీయుతులు గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణగారి, గుంటూరు. వెనుక ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమునకు కార్యదర్శిగా నుండిరి.
2. ఉపాధ్యక్షులు ఆలీమ కవిగారు, పిఠాపురం ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుడు.
3. గావే బలరామదాసుగారు, గంగావరంకంటె కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి (బరంపురం).
4. మొదలగంటి తిరుమలరావుగారు, గోదావరి మండల కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి. కాకినాడ.
5. ఆత్మకూరు గోవిందాచారిగారు, ఏలూరు.
6. న్యాయపతి నారాయణమూర్తిగారు, ఆంధ్రకానంపాడుకుడు. బరంపురం.
7. డాక్టరు శివరాజు రామారావుగారు, కాజుకుంది తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు.
8. భమిడిపాటి శత్యనారాయణగారు, రామచంద్ర తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి.
9. డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారు, రామచంద్ర.
10. జోగయ్యకర్తగారు.
11. వెన్నెటి సత్యనారాయణగారు, రామచంద్రపురం.
12. మ.దేవాక రంగమ్యనాయకుగారు, కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి.
13. వింజమూరి భావనాచారిగారు, గుంటూరు.
14. అడనూరి వేంకటరామయ్యగారు, పోర్తూరు.
15. శనివారపు నువ్విరావుగారు, తిరుపతి తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి.
16. కొవ్వలి గోపాలరావుగారు, డిల్లీ.
17. నందూరి పార్థసారథిగారు, డిల్లీ.
18. పానగంటి అన్నాచీరపుగారు, డిల్లీ.
19. మ.గిల్లపూడి పుకాష్వర్త శర్మగారు, డిల్లీ.
20. ఎ.డి.మిల్లి రామకాళిగారు, డిల్లీ.
21. కృష్ణాపులపల్లి వేంకటనారాయణరావుగారు, డిల్లీ.
22. హేజీబు రామారావుగారు, ఏలూరు తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి.

ఈవైని వివరించబడినవారందరూ అవసర కాంగ్రెసు మహాసభను జరిపి రెండుపక్షములకును సమాధానమును కలిగించవలెనని కోరుచున్నారు.

వల్లూడి కృష్ణమూర్తి, వరహగిరి వెంకటేశ్వరయ్య, వారి ప్రతిగతి ఉన్నత రామలింగంగార్లు (బరంపురం) మున్నగువారు కొందరు అవసర కాంగ్రెసు మహాసభను జరుప సకడవచ్చును. భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభవారికే అధికారము నలవగాన వారే సమాధానము కుదర్చవచ్చు ననుచున్నారని శ్రీయత శంకరులారు రామచంద్రరావుగారు ఏలూరునుండి తెలిపిరి. (కొలెరాష్ట్ర)

ఒకవిరోధియునకు ప్రమాదము తేటపడినది

లక్నోనుండి ఏప్రిల్ 17-6 తేదీని బొంబాయివచ్చిన కర్నల్ ఆర్. జే. బ్రౌన్ అనునవరు వాట్సన్ హాసులులో నివసించుచు, ఇగ్నాండునకు పోవనుండెను. కాని అదివారమునాడుదయమున కెప్తు స్మిత్ వి.యం.ఎస్, గాతీకని నోడలంతయు గాయములు తగిలి కప్పకప్పియున్న స్థితిలో కనుగొని అనుభ్రాతికి గొంపోయిరి. ఒకమోకరి వినిపించిక్రింద జరియుచున్నది.

యములు సరియగునా కాదో యని మహాత్ముడు పరీక్షించుచుండును. ఒకడు ఒకగంటకు 525 గజములు నూలు వడక గలదని ఆగ్రంథమునందున్నది. అంతవల్లుకు కనుకగల సామర్థ్యమును బడయుటకు మహాత్ముడు సాధనచేయుచున్నాడు. రాత్రి 7 మొదలు 8 వరకు వసాలో పచారచేయెను. అప్పుడు చెరసాలలోని యితర ఖియదీలు పాడు పాటలను విని దాని మంచిచెడ్డలను వివరించును. ప్రతిరోజును సామంతముల మహాత్ముడు ఉరుదుభాషను చదువును. ఆభాషను వడిగాచదువుటకు కృషి చేయుచున్నాడు. శ్రుతిదినము 12.18 గంటలనైపు పనిచేయును. వెనుక కండ్లకు జబ్బుకేసివడిగాని యిప్పుడేనుచు జబ్బులేదు

దేశీయ వార్తలు

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ

బెజవాడలో యీనెల 18 వ తేదీ ఉదయము 7-30 గంటలకు ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ సభ జరుగును గాని 13 వ తేదీని జరుగదు.

(తండ్రివార్త)

శ్రీయుత మరణం వాలసుబ్రహ్మణ్య గుప్త గారు

బెజవాడలో స్వాగతము

శ్రీయుత గుప్తగారు కడలూరు చెరసాలనుండి 6 వ తేదీ ఉదయము నకు చెన్నైకివచ్చి రెండు రోజులుండి 7 వ తేదీ రాత్రి బయలుదేరి 8 వ తేదీ ఉదయమునకు బెజవాడచేరి. వారికి రైలుస్టేషనువద్ద కాంగ్రెసు నాయకులు మున్నగువారు ఘనముగా స్వాగతమొసంగి బాండుమేళనలతో గుర్రపు బండిమీద ఈశ్వరేంద్రులతో తీసికొని వెళ్లిరి. వారు ప్రస్తుతము శ్రీయుత కాశీరావుగారి స్వాగతమును సమర్పించుచు. సాయంకాలము గాంధీ మైదానమున గొప్ప బహిరంగసభ జరిగినది. చాలమంది హిందువులును మహమ్మదీయులను ఈశ్వరేంద్రులకు సభకునుగూడ వచ్చిరి. గుప్తగారు దీర్ఘకాలికరోగవ్యాధులను వొసంగిరి. చెరసాలనుండి సభకును వెళ్లిరి. స్వరాజ్యము లభించువరకును ఎట్టి కష్టపాటునకు లోగినను జంకక కాంగ్రెసు ప్రచారమును జరిపెదమని నుడిచిరి.

(తండ్రివార్త)

భారత కాంగ్రెసు నాయకుల సంచారము

మే నెల 8:—తిరుచూరు

9:—కొచ్చి

10:—తిరువనంతపురము

11:—తిరునల్వేలి

శ్రీ ఆచార్యులు, రాజగోపాలాచారి, దేవదాసు గాంధీ, జాక్షర మహమ్మదు, రామస్వామినాయకరు, వార్ధి జోసెఫు గార్లు సంచారము చేయుదురు.

ఆచార్యులలో 8 వ తేదీని మరల కొట్లాటజరిగినది

8 వ తేదీ ఉదయమున ఆచార్యులలో మూడు బహుళాలలో హిందువులకు మహమ్మదీయులకు గలభావరిగినది. తూరానాథుల వద్ద 5 గురు హిందువులకు గాయములు తగిలెను. తక్కిన రెండు బహుళాలలోను 45 మందికి గాయములు తగిలెను. 8 వ తేదీ కొట్లాటకు కారణము సరికాతెలియలేదు గాని కాట్రా ఖజానావద్ద కొన్ని హిందువుల దుకాణములను తగులబెట్టటకు మహమ్మదీయులు ప్రయత్నించిరి. రెండు దుకాణముల నంటించిరి. అవి తగులనడ వారంభించగనే ఆచటనున్న వారు చుంటుల వచ్చివేసిరి. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు పోలీసుల సహకారము, మ్యాగిస్ట్రేటుల కమిషనరులు మున్నగువారి సహకారము వచ్చిరి. తూరానాథుల వద్ద 8 మంది మహమ్మదీయులను ఆరెస్టు చేసిరి. భాదానా బహుళాలోగూడ జిల్లా మేజిస్ట్రేటు వాకరులు చేయుచును. చాలమంది ఆరెస్టుచేసెదమని తెలిసినది. ఆ బహుళా సభకుమైది. వ్యాపారము నిలిచిపోయినది. తక్కినబహుళాలలో మామూలుగా పనిజరుగుచున్నది.

అమామదాబాదు సమైక్యము

సమైక్యము మానినగాని ప్రత్యేకముగా బోధనవిషయమును మాత్రమే చర్చించుటకు అంగీకరించమని యజమానులు తెలిపిరి.

సింధురాష్ట్రమున మానవత్వమునకు శిక్షలు

సింధురాష్ట్రరాజధానిలో ఒక ముస్లింశిష్యుల కమిషనరును మార్చి అవమానకరముగ ప్రసంగించినందులకు ప్రతికూసంపాదకత్వము దాక్షర్యులకు వలనమలుగారికి అరెస్టులను ఆల్టర్నెట్టుగాను గారు ఆను అసహననాయకులకు ఒక నెలయును విడిచియు చేయబడెను.

బొంబాయి ఎక్స్ ప్రెస్ జాకమిటీ

సీ. యం. గాంధీగారి కథనములను, యన్. డబ్ల్యు. థామస్, బా. మె. మెహతాగారు కథనములను నేర్పడిన ఎక్స్ ప్రెస్ జాకమిటీవారు కరాచీలో సాక్షులను విచారింపచేసినారు. కథనము బొంబాయి, బెల్గామ్, పునాబ్, గుజరాత్ లో సాక్షులను విచారింపిరి. కాని ఆఫ్ఘినిస్థాన్ లో సాక్షులను విచారించుట సలేగారి మరణమువలన పనికొంత కాలమునెలచిపోయెను. సీ. యం. గాంధీగారి కథనములపై పీఠిక సంఘమువారు మాత్రం ఆహుతులైన సగరములు దోషించిరి. సింధుదేశమున హైదరాబాదు మొదలగు ప్రదేశముల నందరింపకు. సింధుదేశపు సాక్షులచేట్ల నేపిచారింపబడుదురు. సాక్షుల విచారణయొక్క పీఠిక కమిటీవారు బొంబాయి కేంద్రము.

జీవ కారుణ్యము

1923 ఏప్రిల్ 26 తేదీ గురువారము ఆనంతపురము జిల్లా ఉరవకొండ గ్రామమున శ్రీమత్ గట్టు వేంకటరామప్పగారి వివాహము జరిగెను. అందు కథావరతగాక వారిబంధుమిత్రులలో ననేకులు ఉద్వేగ భరించిరి. నీటివనతి అచ్చట చాల తక్కువయ్యెను మీ శ్వేచ్ఛభాత మువ్వకును ఆత్మదాగ్రహేను భరింపవలెనై సకలజాతుల భ్రాతృలకు అన్నదాన మొసంగిరి. సమారాధనలను పదమున సార్థకముచేచి మీ ఆహ్వానమును వీక్షించి అవినయము సాధు మొదలగు ప్రాణుల కథలదాన మొసంగి వారిరంగము సావన మొనర్చుచు వారివారికి మార్గదర్శకులైయున్నారు. మీ కీర్త్యుడాయురారోగ్య విశ్వరూఢిభిద్ధిహాస గి రక్షించుటకై ఆకళిబిరయదగు జగదాంబను ప్రార్థించుచున్నాము. అని వైద్యం. డి. వి. ఉన్నవల్లభుగారు ప్రాయశ్చిత్తున్నారు.

వ్యాధిమానువార్తలు

ఆగాఖాన్ హాకింపం దెములు

బొంబాయిలోజరిగిన వైపరదలలో లక్ష్మీ కంఠయున జనసంఘమువారు బొంబాయి టాసిటానియా (బీ) సంఘమువారిని ఏడుగురులను కాచించి యొడించిరి. వైపరదలలోనే భూసావాలోలాని జీ. వి. పీ. లైసెన్సంఘమువారు బొంబాయిలోని ఏ ఎఫ్. వి. టానియన్ టీమువారి నొడించిరి.

కొచ్చిను వార్తలు

వెద్రయ్యవోగి మోస మొనర్చుట

కొచ్చిను, మే 7:— పి. ఆర్. రామానుజము అనునాథుడు పి. పి. యాయరు అనునాథుని మోసపుచ్చెను. కేసునందు ముద్దాయిని జామీనుమీద వదలలేనను దరఖాస్తు ఎర్పాకలము మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేటుయొద్దకు విచారణకువచ్చెను. ముద్దాయి నైపుడకు కమిషను మిల్సునందు మేనేజరు, ప్రధాన ఇంజనీయరు. ముద్దాయి యిదివరకు చాల మోసము లొనర్చెననియు ఇది వరకు ఒక కేసునందు మారుమేతో తిరుమనాల్లి మేజిస్ట్రేటు చే కీలంపబడెననియు ప్రాసీక్యూషను తరపున వాదించుచు జామీనుమీద వదలిపెట్టు నెడల 50 వేల జామీనును గౌరవరే పని నడిచెననీ. మేజిస్ట్రేటు 5 వేల రూప్యముల జామీనులు ఇంటి నొసకవదలి, ముగ్గురు పోలీసులను తన స్వంతభర్తవై తనవద్ద సుండుకొను వరకువైసను జామీనుమీద వదలుట కంగీకరించెను.

జంబులింగ నాడార్

ఇక్కను బందిపోట్లు గావించుచునే యున్నాడు. కర కుక్కవారము రాత్రి నుండవలెగావుము, కుమార పురములలో జంబులింగ నాడార్ బందిపోట్లు గావించెను. తిరు నాన్నాపేట చెందిన కుమారపురమున జంబులింగ నాడారు ముతానాగ్రు తిరునాన్నార్ పోలీసువారి కేసుములు వైచిగొని యొగయింటినుండి బలవంతముగ 300 రూపాయలను కాజేసిరి. తనివారమునాడు ఇన్స్పెక్టర్ సబ్ కలెక్టరు నేరముజరిగిన ప్రదేశమును పరీక్షించి దొంగలజట్టు అరంబాళి కొండలపైపుక చని పట్టు తెలిసికొనెను.

స్వరాజ్యపతాక సంరక్షణము

నాగపురమున శిక్షలు

7 వ తేదీ సాయంకాలమున ఆరెస్టు చేయబడిన 10 మంది వలంటీరులకును 8 వ తేదీని చెరి 8 నెలలు కఠినితయిన చెరి ఒక నెల విడిఖయితును చేయబడెను.

8 వ తేదీని మరల 10 మంది ఆరెస్టుచేయబడిరి. వారిలో ఆర్థుల నొండి గూనుండి వచ్చిన మార్కెట్ కమిషనరు హింగనూరువారు.

7 వ తేదీని స్వరాజ్య పతాకము మేజిస్ట్రేటు చేపట్టెనుగారు దగ్గర నండి ఆరెస్టుచేయించెను. నాడు సాయంకాలము బహిరంగ సభ జరిగినది. మహాత్మాభగవాన్ గారు మున్నగువారాసభలో నవ స్థానించిరి. వలంటీరులసంఖ్య క్రమముగా పెంచుచున్నది.

7-8 తేదీలను వచ్చిన వలంటీరులలో చాలమంది వార్ధా జిల్లాలోని హింగనూరు తాలూకావారు. 8 వ తేదీ ఉదయమునకు 10 మంది వలంటీరులు హింగనూరునుండి వచ్చిరి. వారి నాయకుడొక మహారాష్ట్రీకు వయోభృద్ధు. అతనిభార్య గూడవచ్చెను. నాగపూరు నాయకులును వలంటీరులను రైలు స్టేషనుకేగి వారికి స్వాగతమొసంగిరి. ఇదివరకామె మూటి పేటలో చెరసాలకేగినది. ఇది రెండవ సారి. ఆమె సత్యాగ్రహ మొనరింప వచ్చెనను వార్త వట్టణమున వ్యాపించెను. అందరును అనివయమున ముచ్చటించుచుండిరి. మీరపుడు వెళ్లకలదు. మరికొంతమంది స్త్రీలతో కలసి మీరు విమర్శ వెళ్లవచ్చునని నేటు జమానాలుబాబుగారు రామెకు చాలదూరము బోధించెనుగాని నేను వాధిర్యతో వెళ్లక మాననని ఆమెపలికెను. ఆమెరాకవలన ప్రజలగుంపులు మొదయ్యెను. నేటుజమానాలు, మహాత్మాభగవాన్ గారు, మహాదేవేశాయి, బాబా సాహెబు దేశాయి, తిక్కేరుగార్లు మున్నగు నాయకులు గూడవలంటీరులతోవచ్చిరి. సత్యాగ్రహరంగమునచేత సరికిజన సంఖ్య 100 వేల వరకు పెరిగెను. గాని ప్రజలు కడుకాంతముగా మెలంగిరి. బండ్రాకపోకల కెట్టి నిరీధమున కలగలేదు. అచట తేవట్టరుగారు వారిని నిలిపి ఉత్తరపున నాయకులకు చదివి వినిపించి వెనుకకు పొందెను. మేము వెనుకకు పోవువారము గాము. ఈ వుత్తరపు సర్దుంపుచుటకే యింతదూరము పని గట్టుకొని వచ్చితిమని ఆ నాయకుడు చిరునవ్వుతో తెలిపెను. అంతట వారి నరెట్టచేసిరి. గాంధీ మహాత్మాకి జయ అను జనుధ్వములు చెలకుచుండ పోలీసువారు వారిని తీసుకొని పోయిరి.

8 వ తేదీ సాయంకాలము మరల బహిరంగసభ జరిగినది. వెళ్లకలమంది సభకువచ్చిరి. ఆసభలో మహాదేవేశాయి గారు పరస్పరించిరి. ఈ నాగపూరు సత్యాగ్రహము పకల భార తోధ్యముగా నవలంబింపబడునట్లు చేయుటకు నేను కత్తి వందన లేకుండ పనిచేసెదను. ఈ పతాక సత్యాగ్రహమువలన నాగపూరువారు నూతన విషయమును బోధించినవారిగుడుకని దేశాయిగారు నడిచిరి. బాబాగారి రథ్యక్షుతి వహించిరి.

ఒఖారాస్టీమరు నష్ట మైపోవుట

నావికులునుక ఖానులును సముద్రమున కర్చితులగుటకు తుపానులను బాధకొంది సహజముగోరిన ఒఖారాస్టీమరు సంరక్షణమునకై యేగిన ఎలిఫంటా, టాకాదా మొదలగు స్టీమరుల ఎంత పెరిగిన స్టీమరు కన్పించలేదనియు, బహుళమునిగి పోయియుండ ననియు, అందలి నావికులను కళాశాలను వృత్తి నందియుండరను వారిని రక్షించుట దుష్కరమనియు తెలియచున్నది.

జర్మనుమార్కుల వ్యాపారము

కలకత్తా హైకోర్టులో కాన్సులంపెనీవారు ఇబ్రహీం ఈసుఫాలీ బ్రాహ్మణ అనునర్తకునివై 2807 పానులకు వ్యాజ్యమువైచిరి. 1920 వ సం॥ జూలై 6 వ తేదీని 2 లక్షల 90 వేల జర్మను మార్కుల కొనుటకు 2000 వేల పానులను 2 0/0 వ డిస్కంట్ 807 పానుల డిస్కంట్ వరకు కంపెనీవారివద్ద నుండి వైరర్లకు డెప్పగొని అందుకై 125 డిన యా బ్యాంక్ విల్లు వాటాను తనఖాపెట్టెనట. వాడును మార్కులను జర్మనీలోని కొలొనుగో కొనిరి. కాని మార్కుల విలువ తగ్గిపోవుటచే వాడును తన చేతులలోనున్న ప్రతివాది ఆస్తినిమ్మి కొంతభాగము అప్పుకొండ జనుకట్టుకొని మిగత సొమ్మునకై కొత్త ఆస్తిహమీ కావలెననిరి. కేసు విచారణలో నుండనే ఉధృతములగుచును రాజీచేసికొనిరి.

స్వరాజ్య పక్షము

మధ్యరాష్ట్రములు బేరారురాష్ట్రీయసభ

8 వ తేదీ మధ్యరాష్ట్రము 12 గంటలకు బుల్దానాలో సభ ప్రారంభమైనది. సభ్యులసంఖ్య 100. (పీ. వికరుగారు స్వాగతవాక్యము పాఠము నిర్వాహకధాన మొక్కటియే వాడు. అన్ని పక్షములవారును కలయికగా ఫీల్డెస్విధానము చేస్తున్నారని చెప్పారు. ఇప్పుడున్న విధానము సామాన్య ప్రజలకు అసాధ్యము. సమచిత్తులగు విధానము చేస్తున్నారని బో మన ఆశక్తి కలెడ్యునునని పేరు నుడిచిరి.

దానుగారు రెండుగంటలపేపు అధ్యక్షావహారము నొసగిరి. స్వరాజ్యపక్షమునుగూర్చి వివరించిరి. మేము కాంగ్రెసును విడిచిపోయా. త్వరలో కాంగ్రెసులో ప్రాముఖ్యము గూడ బడచెదము. కాననకభలకు ఎన్నుకొనబడవలెను. అతడు నిర్ధారణగా మనకోరికలను తెలుపవలెను. నిరంకుశాధ్యక్షులు మనకోరికల కంగీకరించినచో అదియే స్వరాజ్య ప్రాకటమునకు. ఆమూలాధారముననే స్వరాజ్యపక్షము నిర్మింపబడును.

వారంటుల సంగీకరింపనిచో శాసనవిభలలో ప్రతిచట్టమును తిరస్కరింపవలెను. కాన లోక మాన్యుని యధానుకూలసహకారమునకును నా సహాయ నిరాకరణమునకును భేదమేమియును లేదు.

అని తానుకారు నడిచిరి. సభ్యులందఱు శ్రద్ధతో వాల కించిరి.

స్వరాజ్యపక్షమువారి సభ

8 వ తేదీ ఉదయమున బుల్దానాలో స్వరాజ్యపక్షము వారిసభ జరిగినది. "మేము నీ ఆరాష్ట్రమున నాయకులు సంచారముచేసి ఓటరులకు బోధించి వలెను. దేశబంధు దానుగారు ప్రచారమును సాగించుటకు 25000 రూపాయలు దానుగారి కొనుగదలనను" తీర్మానము లామోదింపబడినది.

ఈ సభ అక్రమము

ఈ రాష్ట్రీయ సంఘమువారు మండలతాలూకా సంఘములలో నాలుగింజుండ రాష్ట్రీయసభను చేయుట అక్రమముగాన మహారాష్ట్రీభాగము రాష్ట్రీయసభచేటు యీ సభ వారెట్టి తీర్మానములను చేయగూడదు. ఈ సభకు ప్రతినిధులను పంప నవసరములేదు. అను తీర్మానము చాందాతాలూకా కాంగ్రెసుసంఘసభలో 6 వ తేదీని ఆమోదింపబడినది. ఆ తీర్మానము ను బుల్దానాలో దానుగారికిని సభ్యులసంఘమువారికిని పంచిరి.

తీర్మానములు

బుల్దానాసభలో 16 తీర్మానములామోదింపబడినది. "కాననకభలకు తెల్లరాదని గయలో చేయబడిన తీర్మానమును ప్రస్తుతము నులు జరుపరాదు. అతలు జరిపేను మానినను స్వరాజ్యపక్షమువారు తన్ని కాననకభలకును పోటీచేయవలెను. ప్రతికాననకభలకు మోద్యునుండి స్వరాజ్యవాదులు ఎన్నుకొనబడునట్లు ప్రయత్నము చేయవలెను" అనుతీర్మాన మామోదింపబడినది. ఒకరు మాత్రమే ప్రతిపూటుకుగ నుండెను.

"బ్రిటిషు సరకులలో బహిష్కరింప వలెనని నిర్ణయించి బహిష్కరింపవలెను" తీర్మానముగూడ ఆమోదింపబడినది. 8 వ తేదీ రాత్రి దానుగారు కలెక్ట్రాట్ బయలుదేరిరి.

* * *

దానుగారి ప్రకటనము

స్వరాజ్యపక్షమువారికి మోద్యుని

"భారత కాంగ్రెసు ఫ్రామునకు సభ్యులలో స్వరాజ్యపక్షమున చేరినవారు కాంగ్రెసుసంఘసభకు కల్గి నుండెను. కాంగ్రెసుపక్షమువారి పక్షము స్వరాజ్యపక్షమువారి కెట్టినిరోధమును కలిగించగూడదు. మనము స్వేచ్ఛాభావముతోనే విడిచిపోవము. మనపని మనము చేయదము. అటుల మనము నిష్కపటముగా ప్రచారము చేయుటలో నవకును కాంగ్రెసువారికిని సంఘర్షణ కలిగినచో నవయూరసామున పనిచేయవలెను. మనము మనపనిచేయుచు యితరుల కనుకు నిరోధములను కలిగింపరాదనదియే మన ప్రధానసిద్ధాంతము. ఎన్నికలవలన పూర్తిగా కృష్ణిన ఆస్తి స్థానములకును ఆస్తి రాష్ట్రములలోను పంపిణీ చేయవలెను. భారత కాననకభలలో స్థానముల నిమిత్తము అధిక శ్రద్ధను బూజవలెను. అతడునే మనకును నిరంకుశాధ్యక్షులకును తీరమగు సంఘర్షణము జరుగవలెను. అది కీర్తనముగనే జరిగి త్వరలోనే యుగయుగము

ఆరంభము స్వరాజ్యమునకు. తేనివో స్వరాజ్య ప్రారంభమునకు నిర్ధారణగ వచ్చుట త్వరలో జరగవలెను. అందుల కంతటి సజ్జమునైన సహించి మనము పనిచేయవలెను. ఇదివరకు చేసిన బడి అకడములను తొలగింపవలెనుగాని ముందుగా స్వరాజ్యమును స్థిరపరచవలెను. స్వరాజ్యము మనకు జగ్గవత్కల్పనింపబడవలెను. తిర్క్కుమునకును గూడ స్వరాజ్యము చేతమనము. ఇదియే మన కనిపింపజును. స్వరాజ్యపక్షము ప్రయోగము చేయుచు స్వేచ్ఛాభావ రంజిత చేకరింపుము. మిమ్ము జంధించిన శృంఖలలుమాత్రమే కడలిపోవునగాని యిక పోవునదెందును లేదు స్వాతంత్ర్యము ప్రధానమాత్రము. దీనిని గ్రహించి మీ సర్వకర్తులను వినియోగించి దానిని బడచుదు. వ్యవహారము లెక్కింపబడు. ప్రజాభిమానము రావియ్యకుదు. కడలికను శ్రేష్ఠముగా పోరుదు. కాననకభలకు మనగా ఉన్నత కాననకభల విధేయత మాత్రమే. ఈ భావమును నేరిగా గ్రహించుట కలననే దాని పరిశ్రమలననే కాననకభలకు మేల్పడును. అది సహజముగ ప్రజలలో కలుగవలెనుగాని మనము ప్రోత్సహింపవలెను. కల గలుగదు. కే కి యులు జొరవ్యవహారములకు సాధనముల సన్నిధిని వాడిన పిమ్మునది కలుగునని దానుగారు ప్రకటించిరి.

పండిత నెహ్రూగారు

అలహాబాదులో 7 వ తేదీ రాత్రి స్వరాజ్యపక్షమును గూర్చి పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు వ్యవస్థించిరి. స్వరాజ్యమును సంపాదించవలెను లేదా ప్రాణముల కర్పించవలెను గాధపీఠ ప్రజలలో తీవ్రముగా కలుగువరకును సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించ గూడదు. ఇప్పుడు కాననకభల ఎన్నికలకు నిలువవలెనని నెహ్రూగారు నడిచిరి.

జయకరుగారు

బొంబాయిలో జయకరుగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిష్కరింపబడి జరిగినది. ఆసభకు చాలమంది వచ్చిరి. "అలహాబాదుగారి నాయకత్వము కింద బొంబాయిలో స్వరాజ్యపక్ష మేర్పరుపబడెను. కాన్పూర్నాయకులు నియమింపబడిరి ఎన్నికలలో నెగ్గుటకు పోరున సంఘముల నేర్పరుపవలెను. అందులకు మనము చాల శ్రమపడవలెను గాని ఓటరులకు గల అధికారము కలిగిరిగా బోధించినచో చాలమేలు కలుగవలెను. బొంబాయి కాంగ్రెసుపక్షమువారిలో నెట్టినిరోధములేకుండనే వీలై నవలెనని సహాయముతోనే స్వరాజ్యపక్షమువారి ప్రచారము జరుగవలెను. రాజగోపాలాచారిగారు మున్నగువారు చేసిన ప్రయత్నము తెరవేరిపోవుట నా పక్షమునకు లాభకరమని నేను హామీగిడు లేను. వారికి కలిగిన ఆకాంక్షయు దేశమున కంతకును గూడ కలిగినటులే యగును గాన ఆ పరాధమునకు మనకు గూడ పాఠములనియే నేను తలంచెదను. కాంగ్రెసు పక్షమువారు వీలై నంతవరకు స్వరాజ్య పక్షమువారికి సహాయము చేయవలెను. కాంగ్రెసును మోసపడయే యీ దేశమునందలి ప్రజాప్రతినిధులలో స్వరాజ్యము. కాంగ్రెసులోను దేశములోనుగూడ ప్రజాప్రతినిధులను కలిగించి అంగ్రేసులకును విరచారులకును చిత్తశాంతిని కల్పింపవలెను. అ.దిరి సభ్యులగా నుండవలెను. అంగ్రేసులను సహజముగా స్వాతంత్ర్యపీఠాధ్యక్షులు నింకను గోల్పోని అంగ్రేసుల సభ్యులమునుగూడ బడచువలెను వారు మనస్వరాజ్యసిద్ధికి తమ ఆసక్తికలమును వినియోగించి గోల్పోవునట్లు కోరవలెను. దోరతలమువారి సభ్యులమును సమైక్యమునకును మిమ్ము వచ్చువచ్చు. మనకులు చేయగూడదు. ప్రజాభిప్రాయములను బట్టిచేయవలెను. దోరతలమువారి కనుచు నా కనుచును చేయరు ఎన్నికల దోరతలమునకు బట్టికలు ఎన్నికల దోరతలను. ప్రజాభిప్రాయమునకు వో లేనను వారు భీతియందును మనచేయవలెను. జట్టభయము తొలగిపోయినందున నే వారు మన సాకల్యములన్నిటిని ప్రయత్నముగా తీసివేసిరి. స్వామ్యభావంలో భారతీయ ప్రజలకు లభించవలెను వాదముగూడ ప్రారంభించిరి గాన దేశమును దంకింపవలెను అంగ్రేసులతో కలెమును కే క్రియను కృష్ణ గతుండుటకు తిరిగి బట్టియేర్పాటు జరుగవలెను అందులకే మైత్రి నెలకొల్పవలెను. నిమ్ము వారుల నధ్యక్షులము హిందూ మహమ్మదీయమైత్రిని నెలకొల్పవలెను. మనకు ముఖ్యకార్యములుగా నుండవలెను. చిల్లరప్రశ్నలలో కలెము కృష్ణచేయగూడదు. స్వరాజ్యపక్షము గూర్చి ఖట్టి కృష్ణి చేయవలెను. ఇందులకు దోరతలమువారు ప్రతిపూటుగా నున్నచో మన ముప్పుడు కలె ప్రయత్నములను చేయవలెను. కాననకభలలో అనన్యభావములు గూడ కలిగింపవలెను. మనపక్షము ధర్మపక్షము. మనవాదము సహేతుకము. వారి పక్షము పశుబల్యధానము. వారికి హేతుబలము పూజ్యముగాన ధర్మవిలయమున కధికమగు కావ్యము కలుగదని జయకరుగారు నడిచిరి.

వాతావరణ స్థితి

1923-సం॥ మే నెల 9 వ తేదీ బుధవారము

Table with 6 columns: Location (జిల్లా ముఖ్య నగరములు), Wind Speed (గంట 24 గంటలలో అత్యధికము), Rainfall (గంట 24 గంటలలో అత్యధికము), Humidity (గంట 24 గంటలలో సగటు), Temperature (మీటర్ల 1-5 వేడిగ్రాండ్ల సగటు), and Dew Point (మీటర్ల 1-5 వేడిగ్రాండ్ల రామనాథస్వామి).

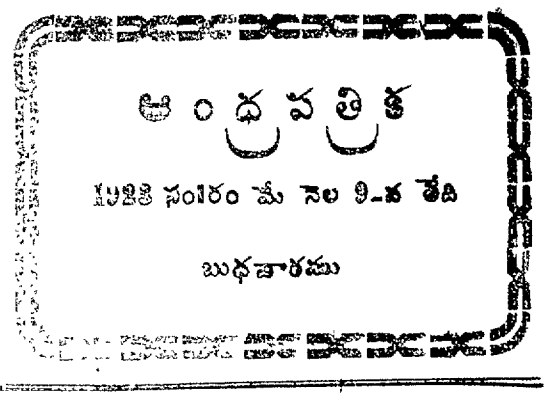
దక్షిణము, బొంబాయి, లందు స్వల్పముగ వర్షముగలవు మిగిలిన ప్రదేశములందు నిర్వలముగ నుండెను. దక్షిణమునందు అత్యధిక కొంచెమధికముగ గలదు. మిగిలిన ప్రదేశములందు తక్కువ. దక్కను. పశ్చిమతీరము, మైసూరు, హైదరాబాదు, బొంబాయి, ల గుంట్లలో కొంచెమధికమైన మిగిలిన ప్రదేశములం దధికముగ వర్షము.

వాతావరణ స్థితి బాగునే యుండును. ఉచ్చటచ్చట స్వల్పముగ వర్షము నుండవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. యు, సామూరు

వాతావరణ స్థితి

హిందీ - తెలుగు బాలశిక్ష (0-6-1) మొదటి వాచకం (0-6-1) తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు వీలయిన సులభ శయిలిన వ్రాయబడినవి. తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకము. ఆంధ్రపత్రికాకా ర్యాలయము, నెం. 7 తంబులెట్టిపేడి మద్రాసు

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1923 సం. మే 9 వ తేది

బుధవారము

ప్రాన్య : జర్నలి

ప్రాన్య జర్నలు సంరంభము త్వరలో నంత రించునని దోషము. జర్నలు సాత్వికనిధమును వదలి శరణువేడవలయునని ప్రాన్య గోరుచున్నది. రూపభాగమును ప్రాన్య వదలివేయవలయునని జర్నలి గోరుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో సాత్వికనిధము గాని, బలప్రయోగముగాని అంత మొందవరకు, ప్రస్తుతి నివహింపి తొలగవలయును. జర్నలులు వెనుకటి కట్టునలతో తుదివరకు సాత్వికనిధమును కొనసాగించుచో, ప్రాచివారి బలప్రయోగము నిరర్థకము గాకపోదు. ఇంతవరకును, రూప ఆక్రమణమువలన ప్రాచివారికి గలిగిన లాభములేదు. నష్టపరిహారమునకు ఎప్పటివలెనే నిలచియున్నది. కర్మనాశ్రయపుగారు ఇంతకుమున్ను గావించిన యప న్యాసమునకు పిదప, ప్రాన్య జర్నలీలమధ్య సమాధానము గుదురునననాక పోషమెను. జర్నలులు క్రొత్తవర్తనలను సూచించిరి. వానినిగూర్చి ప్రాన్య జర్నలులు, విమర్శించుచున్నది. ఇంగ్లండు ఇటలీలతో యోచించుటకు బదులు, ముందుగానే తిరస్కరించినది. ఒలిమిచే సాధించి, జర్నలులను లొంగదీయగలమని, ప్రాన్య ఇంకను దలచుచున్నది. ఇంగ్లండుమాత్రము జర్నలు మరతులను నిరాకరించుటలేదు. జర్నలువరతులు అంగీకరింపదగినటులు లేవని ఇంగ్లండు దెలిసినను, ఉభయపక్షములును వాని నాధారముగ గైకొని సమాధానము గుదురు నటుల ప్రయత్నించవలయునని ఇంగ్లండు గోరు చున్నది. ఇటలీగూడ ఇంగ్లండుమార్గము నవలం బించవచ్చును. బ్రిటిషు అభిప్రాయమును, ఇటలీ వారంగీకరించుచున్నటుల దెలియుచున్నది. ప్రాచి జడరింపు, జర్నలిలో రోపావేశము గలిగించెను. ప్రతిజలం ప్రాన్యపై తీవ్రాగ్రహము జూపుచున్నది. రూపలో సాత్వికనిధము నింకను ఎక్కుడు తీవ్రముగ కొనసాగింపవలెనని, జర్నలుపత్రికలు హెచ్చరించుచున్నవి. భావికామము ఏరూపము దాల్చునో జెప్ప వీలులేదు. ప్రాన్య తనబలము జూచుకొని, ప్రపంచమునంతను ఖిక్కిరించుట లాభ కరముగాదు. జర్నలులు నేలగులినమాట నిజమే. కామస్పృహలో దెలిసిన పరమానముప్రకారము, వస్తినిసంధి గోనెలను ఆయుధనామగ్ని నంతను బట్టి నమ్ముచున్నాడు. ఈయవకాశమును జూచు కొని, జర్నలి సంకెను లొంగజేయవలెనని దలచు టలో, ప్రాన్య దూరదృష్టి జూపలేదు. ఆయుధ బలమునకన్న వేరొకబలము గలదను సంగతిని, ప్రాన్య గుర్తించలేదు. సాత్వికనిధమును జర్నలు అవలంబించినన, ప్రాన్య కాశ్చర్యము జపించును. సాత్వికనిధమును ఆయుధబలమువలన జపించుట కష్టమని దోషము. కాలముగడచినకొలదియు సాత్వి కనిధము క్షీణించునని ప్రాన్య యూహించి యుం డున్నది. ఆయుధాహయు ఫలింపకపోయెను. సాత్వి కనిధమును కలుజలముచే నెరించిన కొలదియు, నది బలకడుచున్నది. ఈ సమయమున ప్రాన్య వెనుకకుబోయిన అవమానము గలుగును. అందుచే నె తిరుగవలయును, బలప్రయోగ సాధనమునే ఆన

లంబించి చూడవలసి నిశ్చయించినది. ప్రాన్య నిశ్చ యము, వివేకమును సూచించును. ప్రాన్య, జర్నలు సంరంభమువలన, యూరపుఖండ మంతయు కలవర పూరితమయ్యెను. నానారప్రపంచము సాత్విక జాతుల కలహముల నంతరింపజేయ జాలదని, విడిత మయ్యెను. భావికామము వెలుగున్నను, ప్రాన్య జర్నలు సంరంభమువలన సాత్వికప్రపంచమున కొన్ని సత్యము పరిస్థుటయై యుండును. పశుబల మునకన్న, అధికమగుకత్తివేరొకటి గలదు. నైసిక, నాకా, వాయుదళములు శరీరమును దాకకలపు గాని అత్యున్న లొంగజేయజాలవు. అత్యున్న విజృంభించిన కొలదియు, ఆయుధకత్తి క్షీణించును. ఆయుధములు వాడకలేక త్రువ్వవలెను. సాత్వి క్త్యజాతుల కీ సంగతి హృత్పతనమయిన గాని, ప్రస్తుత కలహము లంకురింపజాలవు. గాంధీమహాత్ముని సం దేశము ఖండాంతరములందు గూడ వ్యాపించుచు న్నున్నది. ప్రపంచములోని దుఃఖమును బాపి, కాంతిని, సౌఖ్యమును దెచ్చిపెట్టుటకు మహాత్ముని మార్గమే శరణ్యమగుచున్నది. అహింసాధర్మము సామాన్య మయిన గాని, ప్రపంచ పునరుద్ధరణము సాధ్య కడదు. ఒకవంక నాకాదళమును వేరొకవంక వాయుదళమును మరయొకవంక నైస్యబలమును వృద్ధి జేయుచు, కాంతియనియు, పునరుద్ధరణమనియు కేకలిడిన ప్రయోజనముండదు. జాతులలో మనో మాలిన్యము వదలలేకనటకు పెక్కు దృష్టాంత ములు గలవు. విమానదళము మెకకు తెంచుచు న్నారు. నూతన నాకాశ్రయములను మరియొకరు నిర్మింప నెంచుచున్నారు. ఇట్టి ప్రయత్నములవలన, ద్వేషము, అసూయ, పోరాటములు మొదలగు నవి బెరుగును గాని తరుగవలెను. వీనిని నివారించ వలె ననిన, మూలకారణమును నివారించిన గాని ప్రయోజన ముండదు.

కాంగ్రెసు అధికారము

ఇంతవరకును కాంగ్రెసుసభకుగల గౌరవము మరియొక సంస్థకు లేదనుట అతిశయోక్తి గానేరదు. కాంగ్రెసు తిర్మానముల ప్రాముఖ్యమును ప్రపంచ మంతయు గుర్తించినది. అట్టికాంగ్రెసు నిర్ణయము లను గౌరవించుట లాభకరమో, తిరస్కరించుట లాభకరమో, యూహించుట సులభసాధ్యము. వ్యక్తుల యభిప్రాయము లెటులున్నను, సమిష్టి యభిప్రాయమును గౌరవించుట, ప్రజాస్వామ్య లక్షణము. స్వకరిపాలనము నాశించుచు, ప్రజా ప్రతినిధిసభయొక్క నిర్ణయమును తిరస్కరించుట, భావ్యముగానేరదు. అంతరాత్య బోధనకు అత్యంత విరుద్ధమగుచున్న దప్పు కాంగ్రెసు నిర్ణయముల ననుసరించుట, ఎల్లర కర్తవ్యము. కాంగ్రెసు నిర్ణయముల ననుసరించుటయూ, తిరస్కరించుటయూ, అనుప్రక్షేప జేయునం దిష్టమడయించినది. కాంగ్రె సుపై ప్రజలకుగల నిజభక్తిని జూపుటకు తత్కణమా శన్నమయినది. ప్రస్తుత సందిగ్ధసమయమున, ప్రజల ప్రపరనముపైనే కాంగ్రెసు పకుగల నలుకుబడియు అధికారమును ఆధారపడియుండును. చిత్తరంజనదాసుగారి తిరుణమున, అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షపదవికి రాజీనామానిచ్చు టయు, స్వరాజ్యపక్షమునకు శరణ వారెవరును బొంబాయిలో జరుగనున్న అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభకు హాజరు గావలదనుటయు, కాంగ్రెసు గౌరవమును పెంపొందించుటకు గాని, ఉభయపక్షముల మధ్య సంయోగము గుడుచ్చుటకు గాని, సహాయకారి గానే రవు. అభిప్రాయభేదము లెటులున్నను, దాసు, నెహ్రూప్రభృతులపై కాంగ్రెసుపక్షమువారి కెం

తయు గౌరవము గలదు. అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ సభలో దాసుప్రభృతులు జెప్పెడి సలహాలను సభ్యులు తప్పక యోచించురు. కాంగ్రెసునుండి చీలిపోవుటకు దాసుప్రభృతులకు ప్రస్తుతముద్దేశము లేకున్నను, అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమునుండి చీలిపోవుటవలన ఇప్పటి చీలిక మరింత విస్తరింప గలదు. కాంగ్రెసుసంఘసభలో ఉభయపక్షములవా రును కలిసి కాంగ్రెసుకార్యక్రమమున గూర్చి యో చించుట కేల వీలులేదో తెలియదు. అధికన్న భాగ్య కుల యభిప్రాయము ప్రబలుట సహజమయినను, స్వల్పసంఖ్యాకుల సలహాలు ఇతరులను కొంతవర కయినను ప్రోద్బల పరుకవచ్చును. దాసుగారును, నెహ్రూగారును, కాంగ్రెసుసంఘ సభకు వెడల నిరాకరించుట, భావ్యముగ దోషము. ఉభయమును గలిసి పనిజేయ వీలగుటకు అవసర దేశీయమహా జనసభను జరుపవలయునా, లేక వేరేదయినమూ ర్గము గలదా యని యోచించుటకయినను ఉభయ పక్షములును కాంగ్రెసుసంఘమునందు కలిసి యా లోచింపవలసిన యవసరము గలదు. వ్యక్తిగత రిరువుర రహస్యాలోచనలలో, వ్యవహారము మగి యజాలదు. దాసుగారును, నెహ్రూగారును, తమ నిశ్చయమును మార్చుకొని, బొంబాయిసభకు వెడలుట శ్రేయస్కరము. ఏది ఎటులున్నను, దేశము కాంగ్రెసుపై భక్తిని విడనాడిన, చిందరవందర యగుట నిశ్చయము. శత్రువర్తనకు చక్కని యవకాశము జక్కును. వారి భేదతంత్రములు కాం గ్రెసును మరింత బలహీనపరుప గలవు. వ్యక్తు లెటుల మెలిగినను, ప్రజలు కాంగ్రెసు నిర్ణయము లను గౌరవించెదరు గాక! కాంగ్రెసుపై దేశము నకు గల భక్తి సడలకుండు గాక!

విదేశములలోని భారతీయులు

బొమాంబే పెట్రోగారు, విదేశీయులలోని భారతీయులకు సానుభూతిసహితమగు హెచ్చరిక బంపియుండిరి. ఇంపీరియల్ సమావేశము లారం మయిన పిమ్మటనే, విదేశ భారతీయుల దృస్టికి యధికమయ్యెనని వీరియ ద్వేశము. డక్షిణాఫ్రికా, తూర్పుఆఫ్రికా, ఫిజీదీవులలో భారతీయులు పడ రానికష్టములబడుట సంభవించుచున్నది. నిన్ను శరీర వార్తప్రకారము, డక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయులను ప్రత్యేక పు గూ డ ము ల లో నుంచుటకును పట్టణములకు వెలుపల భారతీయులు నివసించునటుల జేయుటకును నిశ్చయింపబడెను. దేశమునుండి తరిమివేయగలిగినంతమంది భార తీయులను తరిమివైచుచున్నారు. మిగిలినవారికి నిలువ నీడలేకుండ జేయుచున్నారు. భారతీయులు సుఖముగ నివసించుటకు వీలులేదు. పర్తగమును జేసికొనుటకు వీలులేదు. పౌరుల కుండదగినవాక్కులపలే లేవు. నిర్బంధశాసనము లోకదానివెంట నెకటి నిర్మించుచున్నారు. కెయియాసంగతి జెప్ప నక్కరలేదు. ఫిజీలో భారతీయుల కిదివరకున్న కష్ట ములు జాలక, తలపన్నునుకదాని విధించిరి. మాం దేబుక్రొదికు దీసికొనబడిన,టాంగనయికాలోగూడ, భారతీయులపై దుర్భరమగుపన్నులు విధింపబడె ను. భారతీయుల నిట్టబాధల బెట్టుచున్నందులకు, ప్రాప్తింపజేసి ఫలితములకు భారతీయులు జాప్యము గాకని పెట్రోగారు హెచ్చరించుచున్నారు. ఇం గ్లండు తనసామ్రాజ్యమును నిలుపుకొనదలచుచో, వెంటనే దృఢచర్య నవలంబింపవలయును. హిందూ దేశమునకు స్వాతంత్ర్యముసగి, సామ్రాజ్యము లోని సభ్యులందరకు సమానమగు వాక్కుల మెసగవలయును. అందుకుమారుగ వర్గవిభేదమును పాటించుచు యుపేక్షవహించి యూరకున్నచో,

ఎట్టియనర్థములు వాటిల్లెనో, జెప్ప వీలులేదు. ఇంత వరకును ఇంగ్లండు తనభాధ్యతను గుర్తించినట్లు గనుపించదు. సామ్రాజ్యమునకు చేకూరెడి ము క్షును గ్రహించినట్లు దోషము. ఇంగ్లండు తన భాధ్యతను గుర్తించవలయుననిన, అధి నివేళరాజ్య ములలోని భారతీయులు తమ కట్టుదలను విడువ కుండుటయే మార్గము. హిందూ దేశమునందలి భారతీయులు స్వరాజ్యమును త్వరలో సంపాదించు టకు తమక క్షీణం తను భారభోయవలయును. స్వరాజ్యసిద్ధిగలిగినగాని భారతీయుల కింటగాని, వెలుపలగాని స్వేచ్ఛలభించకు. ఇంట గెలువజాలని వారు, రచ్చగెలుచుట దుర్లభము. రాయభార ములవలనను, విన్నవములవలనను లాభమేమియు లేపోగ, భారతీయులనిన తెల్ల వారికి మరింత చుల కన యగుచున్నది.

నైశాథగారి ప్రకటనము

శాసనసభలకు బోవలయునని పండిత మోతీ లాల్ నైహాగారు ప్రచురించిన హెచ్చరిక ప్రజ లలో విశ్వాసమును బుట్టించజాలదు. ప్రస్తుతపరి స్థితులు శాసనసభాప్రవేశపాదమును బోత్తోలు చున్నవి. ఇందుకు నైహాగారు తగుసమాధానము చెలువజాలకజోయిరి. కాంగ్రెసు పక్షమువారి ప్రయత్నములు గడువునాటికి పూర్తిగ ఫలము గాకబోయినను, కొంతవరకు ఫలించెనని వెల్లడి యయినది. గుజరాత్ లో 3/5 లక్షలు రూపాయలు వసూలగుట, గమనించదగినవిషయము. స్వరాజ్య పక్షమువారుగూడ మనస్ఫూర్తిగ దోడ్పడినచో, ఎక్కుడువిజయము గలిగెడి దినుటకు సందియము లేదు. ఇంతవరకును పనులు నెమ్మదిగ జరుగుటకు నాయకులజే లోపముగాని, ప్రజలదిగాదు. నాయ కులు బనిచేసినచోటులనెల్ల, ప్రజ లుతృప్తిహము జూపియ్యెయిందిరి. మధ్యరాష్ట్రములందు, జాతీయ పతాకమును రక్షించుటకు ప్రజలుజూపుచున్న యతృహము ప్రశంసార్హము. తదేకదీక్షతో కృషిజరిగిన, అనుకూలఫలితము తప్పక గలుగును. నాయకుల లోపములను మహాత్ముని కార్యవిధాన మున కంటగట్టుట పాడిగాదు. ప్రయత్నములు లోపముగనున్నపుడు, ఎక్కుడుచురుకుగ బనిజరుగు టకు ప్రోత్సాహము నొసగవలెను గాని, దీనినివదలి శాసనసభలలో జేరవలయు ననుట ఏటివాదమో దెలియకున్నది. పంజాబులో చెలరేగిన హిందూ మహమ్మదీయ కల్లోలమునకు, పంజాబుశాసనసభ కారణమని నైహాగారు రంగీకరించుచున్నారు. అట్టి సభలలో జేరువలన, పోరాటము లొకను అధి మగుననుట స్వతస్సిద్ధము. శాసనసభా ప్రవేశము పలన యాకిల్లోల మెటులయణగిపోవునో, నైహా గారు చెలువజాలకజోయిరి. ఏదిజరిగినను, స్వరాజ్య పక్షమువారు శాసనసభలకు బోయితిరదని, నైహాగారు హెచ్చరించుచున్నారు. కాని, దేశ దృష్టిని త్యాగపక్షమునండి ములించుటచే, ఎట్టి యింద్రములు వాటిలుచున్నవో, మహాత్ముని యుద్ధముపవిత్రత తెలియజేయు గలుగుచున్నదో, అహింస తెట్టభంగము వాటిల్లెనో, హిందూ మహమ్మదీయ రక్తముకిలసి బ్రవహించిన అమృతి సరమునందు నేను హిందువులను మహమ్మదీయు లును ఒకటిచే నొకరెలుల నురుకుచున్నానో గను నించెడివా రెవరును, యిట్టిచర్యను హింపజాలరు. శాసనసభల నిర్వహణను మితవాదులుగూడ గుర్తించిన ససమయమున, ఇంకను వానితో చెల్లాటము లాడుటకు బదులుగ ప్రజలు మహాత్మునిసూచించిన రాచబాట నవలంబించుచో, గమ్యసానమును కరముగ తేరగలరనుటకు పండియము లేదు.

“రిస్పాన్సివు” సహకారము

చిత్తరంజనదాసుగారు మధ్యరాష్ట్ర మహా రాష్ట్రసభలో ముచ్చటించుచు, తమ సహాయనిరాక రణమునకును రిస్పాన్సివుసహ కారమునకును భేదము లేదని సూచించిరి. దాసుగారు రెండులభావించినను, సహాయ నిరాకరణమును రిస్పాన్సివుసహకారమును ఒక్కటిగాజాలవు. అధికారవర్గము సహాయముజేసిన ప్రజలువారికి తోడ్పడుటయు, వాగు తోడ్పడకున్న వీరును తోడ్పడకుండుటయు, రిస్పాన్సివు సహకార మగును. సహాయనిరాకరణము, అట్టివర్తనలపై నాధారపడియుండదు. అధికారవర్గమువారికి సహాయ మును నిరాకరించి తమ విధి నెట్టిక ప్తముల మధ్యనయినను నిర్వహించు టయే నిరాకరణధర్మము. సహాయనిరాకరణ మొక మతధర్మము. రిస్పాన్సివు సహకారమును, మిత వాదులను అవలంబించుచునే యున్నారు. రెంటికిని కొంచెము తారతమ్య మేదయిననున్నచో, అది స్వభావమునకు గాదు. వీలగునపుడు సహకార మును, తప్పనిసరియగునపుడు నిరోధమును తమ ధర్మమని మితవాదులు చాటుచుండురు. బీసెంటు గారుగూడ ఇటులనే చెలుపుచున్నది. ప్రాయశః మహారాష్ట్ర పక్షమును సమాధాన జరుచుటకు దాసుగారు రెండుల బలికియుండరు. రిస్పాన్సివు సహ కారమునకును, పూర్ణప్రతిష్టంభనమునకును సంబం ధములేదు. కాని, ధర్మముపట్ల రాజీ కొకమా రంగీకరించినపిమ్మట, అది ఎక్కడనిలుచునో జెప్పట దుర్లభము.

గయా కార్యక్రమము

గయా కార్యక్రమము విషయమై గుజరాతు మండలముజూపిన యభివృద్ధి మిగుల ప్రశంసార్హము. గుజరాతు చిన్నరాష్ట్రము. గడువునాటికి మూడు న్నరలక్షల రూపాయలను తిలకు స్వరాజ్యనిధికి వసూలుచేసెను. ఆంధ్రరాష్ట్రమునగూడ చందాలు నిర్ణయింపబడిన మొత్తమునకు చాలవరకు చేరు వుననున్నది. మిగిలిన కొలది మొత్తముగూడ త్వరలో పూర్తియగుననుటకు సందియములేదు. కాని వసూ లుపని చురుకుగ జరుగవలయును. ఆఖరిభారత కాం గ్రెసుసంఘసభ బొంబాయిలో జరుగునప్పటికి, ఆం ద్రదేశము తాను కూర్చవలసిన ధనమును, వాలంటీ రులను చేర్చుట అత్యవసరము. ఆంధ్రదేశ మింత వరకును కాంగ్రెసుపై నను, మహాత్మునిపై నను గాఢభక్తి జూపినది. ఈ మాయను తనధర్మమును నెఱవేర్చి చరితార్థ గాంచుగాక!

మద్రాసు కార్పరేషను

సాధారణసమావేశము

ముక్కుపాడి-తై సెన్సులు

11వ సాయ. కాలము రిప్పన ధర్మమున కార్పరేషను సభ సాధారణసమావేశము జరిగెను. సభకు వచ్చిన కాన్సిలరుల సంఖ్య అధికముగనుండెను. 50 పి. త్యాగరాజుకెట్టిగాన అభ్యుత్తరకవించిరి. ప్రాండింగు కమిటీవారి సలహాలపై చర్చ ప్రారంభయ్యెను. మూడు కంసెంటులకుకొని పొదుము తయారుచేయు వారికి ఒక రూపాయి, యాడుకన్న ఎక్కువ కుంపణులనుండు కొని పొదుము చేయువారికి రెండు రూపాయలు తై సెన్సు థార్టి కెల్లింకలయ నని ఆర్డోగ్యుస్టానిక సలహావారు సలహా ఇచ్చిరి. ఈ సలహాను ఖండించుట పొడి తయారుచేయుటరలన ఇతరులకు ఇబ్బంది కలుగుచున్నదని చెప్పబడుట వీలులేదనియు, తై సెన్సుల నిర్మూలనపై ఆమోదించినను ఈ ఇబ్బందులు తొలగినవిదనియు, కావున పొడి తయారుచేయు విషయమై ఆర్డోగ్యుస్టానిక సలహావారు తయారు చేయుట

ఉచితమని స్వామి వెంటటాచలంకెట్టిగా రుపపాదించిరి. దాక్షుడు కావతు గారు బలవరచిరి. సానిక సంఘమువారి సలహాను ఖండించుచు ముక్కు పాడి మిగుల ఉపయోగకరమగు వస్తువనియు తలపొట్టి పోగట్ట గలదనియు వీధులలో పోవుచుండ కుంటిపై వాడ్చబడుచున్న తొగ న బానిసనుండివచ్చు వాసన రవ్యముగనుండి ఉత్పాదము పురిగొల్పుననియు వ్యాసారావుగారు చెప్పిరి. ముక్కుపాడు మొదలిగాను ముట్టాడును అనాదినుండి గొప్పవారి పాదము పిచ్చుచుండెదనియు, చుట్టలకన్న పొడి కడ్డ దిగి దనియు, ఇంతవరకు ఈ దేశమునందు పొడికై సెన్సులనిచ్చు పద్ధతి లేదని చెప్పిరి. నుండరరావు వాయుదుగారు సానిక సంఘమువారి సలహాను బలపరుచుచు ఈ విషయమై కమిషనరుగారికి కొంత అధికారము కలుగ జేయుట యుచిమనినె. పొడికలను లాభదలను గురించి దాక్షుడు సభేకంగాన కొంతకాల ముపన్యసించి సానిక సంఘమువారి సలహాను ఖం డించిరి. వీధులలో కుంటట్ల నుంచుకొని కలుపుచు పొడి తయారు చేయు చుండెదనియు, ఇందివల్ల ఇతరులకు ఇబ్బంది కలుగు చున్నదనియు, కావున వెంటటాచలం కెట్టిగాను నూదించిన విభజన పొడి తయారుచేయు విషయమై సానిక సంఘము వారు కన్సి నిబంధులు వైలాను కయారుచేయుట యుచిత మని దాక్షుడు ఉత్సాహ సాహెబుగారు చెప్పిరి. స్వామి వెంటటాచలంకెట్టిగారు సవరణ వోటుకుపెట్ట బడెను. అధిక సంఖ్యాకులచే ఆమోదింపబడెను. మైలాపూరు పంపింగుస్టేషను మైలాపూరునందు పంపింగుస్టేషను కట్టుటకై కొంత ఫల ము కొనవలయుననియు, అందులకు రూ 4924-9-5 కావలయు ననియు స్టాండింగు కమిటీవారు కోరిరి. ఇంతకుముందే పంపింగు స్టేషను కట్టవలయునను ఉద్దేశముతో మాధవమెహ్రాకుకుడికి చేదిన కొంతభూమిని కార్పరేషనువారు కొనియొందెరి. కాని అచ్చట పంపింగుస్టేషను కట్టుటకు వీలులేపోయెను. ఈధూ మి నె వరల దేవాలయాధికారులకు కొన్ని వెలవైన కొంత ఉద్దేశ విక్రయించిపిమ్మట మరల వేరుఫలమును కొనవలయునని తనికా చలంకెట్టిగారు సవరణ నుపపాదించిరి. సవరణ ఆంగీకరింపబడెను. గంధపు చెక్కలకు తై సెన్సు పదిమణులకుల తై సెన్సు 15 పణులకుల తై సెన్సు 15 రూ 4000 వరకులకు స్టాటు చేయువారు సంవత్సరమునకు 15 రూ ప్యములు, ఇంకను ఎక్కువకు స్టాటు చేయువారు 25 రూప్యము లు తై సెన్సు చెల్లిచున్నట్లు చేయవల యనని కమిషనరుగారు స్టాండింగు కమిటీవారు సలహా ఇచ్చిరి. ఇట్లుచేసిన గంధపు చెక్కలవెల మెరుగునని వ్యాసారావుగారు చెప్పి సానిక సంఘ మువారి సలహాను ఖండించిరి. గంధపు చెక్కలకు తై సెన్సుల నిర్వహణయను సలహా అధిక సంఖ్యాకులచే నిరాకరింపబడెను. స్టాటులను తై సెన్సు చేయు అధికారి కార్పరేషను స్టాటులను తినిభిచేయుటకు 200 రూప్య ముల జీతమువై ఒక అధికారిని నియమించ వలయునని స్టాండింగు కమిటీవారు సలహానిచ్చిరి. ఈ సలహాను బలపరచుచు ఇటీవల నే కార్పరేషను డిపో లయందు మోసముజరిగిన దియు, స్టాటులకు తినిభిచేయుట కొక ప్రత్యేకోద్యోగముండిన కార్పరేషనువారికి లాభము కలుగుననియు, ఇట్టి పనిచేయుచున్న అసిస్టెంటు ఇంజనీరు దుకు నూరు రూప్యములు ఆలరన్న ఇన్వెంటుచున్నదనియు, ఇం కను నూరురూప్యములను కార్పరేషనువారు వ్యవహరించిన కం పుటద్యోగి నే నియమించుచున్నవని డి. || జి. వారాయణ స్వామి కెట్టిగారు చెప్పిరి. ప్రస్తుతము ఇంజనీరు కిక్కురుచున్న ఆలరన్ను తీసి వేసి ప్రోత్రికోద్యోగిలకు వారాప్రతికలందు ప్రెంటింగ్ ఆర్టు లగు అధిర్ధిక ఆద్యోగము ఇవ్వవలయునని వ్యాసారావుగారు ప్రయోగము చెప్పిరి. తనికాచలంకెట్టిగారు సంఘమువారి సలహాను ఆమోదిం చుచు తినిభిచేయు ఉద్యోగియొండిన ఎట్టి నోటీసు ఇవ్వకయే ఇబ్బది స్టాటులను తినిభి చేయవచ్చుననియు, కార్పరేషను స్టాటు లను ఇతరులు ఆహ్వానింపబడుట వీలుండెదనియు, భర్త్యులు ట్లింగు చువలయునను వాదిమను ఈవిషయమునందు తేచ్చులదమ్మిడిల కాసపడి రూపాయలను పోగట్టుకొనిన చందముగనుని చెప్పిరి. కొంతకాలము ఈవిషయమై చర్చజరిగెను. ఈవిషయమై టాక్సు ప్రెవెన్సు, హెల్తు, కర్కుస్టాండింగు కమిటీలు కలసి ఆలోచించినవియునని విప్రకాశమువేలిగా కొక సవరణ నుప పాదించిరి. ఈవిషయం అధిక సంఖ్యాకులచే ఆమోదింపబడెను, అంతటితో సభముగిడెను.

సర్. వెళ్ళి కాపుగూరు కి వ లేదీన బ్ల సానుండి బయట
జేరి మహామరాట జరిగి.

ఆది ఆంధ్ర ఆరుంధతీ ద్రావిడులకు ఒక మనవి

ప్రియ సోదరులగు ఆది ఆంధ్ర ఆరుంధతీ ద్రావిడులారా! ఈ కాలములో మాదిగలమని పిలువబడుచున్నవారము ఎవ్వరమో, ఏసంకలివారమో యిటుంటి దురదృష్ట ఎందుచేత వచ్చినదో, అనిచింతించునారు మనలో లేకపోవుటచేతనే కాదు యిట్టికిని కడరానీధి భావమున్నాము. ఇప్పుడెప్పుడు చాలవరకు మనములలో కొందరు బుద్ధివంతులు బయలుదేరి మనకు భూభివృద్ధి పాలుబడుచున్నారు. ఈ సంగతి మీరు బాగుగా తెలిసేయున్నది. ప్రపంచస్పృహ కృతయుగము, తేతాయుగము, ద్వాపరయుగమును ఈ కాలమును ఈ నాలుగు యుగములలోనున్నకూడా మొట్టమొదటివారము మనము ప్రతి గ్రంథములలోనున్న పాండిత్యమహనీయులగులనును భూమికంటె పెద్దవాడు బూరబత్తుడనిన్ని పెద్దవలమనిన్ని చెప్పబడుచున్నారు. ఆ కాలములో అఖండ కౌర్యధ్యులను దేశము పాలించినవారు మనవారు. హిందూ శాస్త్రములలో మనము చదువుచు, వినుచు వున్న మూలపురుషులను పూజింపబడుచున్న ఆరు మతము, వాల్మీకి మొదలుగాగలయుగము, మునులు మనవంశమువారు. త్రైక పూజ్యులయి ఆకాశమండలమున ప్రకాశించుచున్న ఆరుంధతీ, యింకా కన్యమంతరి కన్యగోనంగి మొదలగు ననేక ఉత్తమస్త్రీలను మనకులమువారు. బాంబవంశధర్మియును యింకా నెందరో వీరపురుషులు మనగోత్రమున జన్మించి యున్నారు. మునిచంద్రుడయిన వసిష్ఠుడు మనబాటికి జన్మించి ప్రభావతిగాంచెను. ఈ విధముగా అనేకసంబంధములతో మన పురుషులు మనకాలిలో వుట్టి ఆదిహిందూనామముతో కీర్తి కపించి యుండిరి. హిందూగ్రంథములు ఘటాపథముగా చెప్పబడుచున్నవి ఇట్లుండగా ఆరుంధతీ అనే ఒకతెగవారి ఈదేశమునకువచ్చి మనలను జయించి స్వము వారిస్వాధీనము చేసికొని యికముందు మనవారరికి రిలయెత్తకుండా వుండేట్లుగా మనవారిని చదువకూడదనియు, వివేకాడననియు, నిష్పంధనమగు కఠినచట్టములు యేర్పరిచి మనలను మృగప్రాయముగా చేయుటచేత గతిలేకవారిమైనచక్రపుటల అలనడి అనేక తెగలగు చీలిపోయి యావిధముగా బ్రతుకుచున్నామని చరిత్రకారులు వ్రాయుచున్నారు. అటువంటి ఆదిమవారులను ఆదిహిందూపులము నేను అన్ని తెగలకంటె అనుకునబడి ఆనాడులయలుఅన్న వస్త్రములు లేక అంటరానివారుగాను, కడ జాతివారముగాను, పిలువబడుచు 'అన్నమో రామచంద్ర'యనెడు అర్చనాదము ఆకాశమంటుకొనుచున్నను ఆలకించువారు ఆదరించువారు, కనబడక పోవుచున్నారు.

ఓ ఆది ఆంధ్ర ఆరుంధతీ ద్రావిడుమహాశయలారా, ఆనాటి మనవంశవంశాంతము నేదిగో బానికత్వములో పోర్లాడుచున్నది. కండ్లారమాచుచు ఎట్లు సహించగలుగుచున్నాడు? మీకు కన్నులున్నచో హిందూగ్రంథములను తరచి చూడుము. రత్నములు కనుపడగలవు.

ఓ న్యకాతిజనులారా, వైశంతులన్ని మనమమరచి మన యొక్క ఘనస్థితి ఆంధ్రయు గంగాప్రదేశము చేసితిమి. గాన నేడు పున్నచంద్రుడు ఉదయించియుండెను. ఇప్పుడయినను కన్నులు తెరిచి చూడుము. మనయొక్కయభివృద్ధికిరకు నిజముగా పున్నచంద్రునివలె శ్రీలేఖగర్భ మెంటు యేర్పడియున్నాడు. గానయొక్క గుడ్డితనముచే మన యోగక్షేమములు వారిసన్నిధిని పెట్టలేక పోవుచుంటిమి. సోదరులారా! మేద్రాసులో 1920 సం॥రంలో మనవారు ఆరుంధతీమహాశయనభ జరిపియుండిరి. అసభయొక్క చుట్టారము నేను మనము గమనించ నలయును అంటె అసవత్సరము ఆంధ్రప్రతిగ్రంథిక చూచిన యెడల మనకు లేట పడును. ఇప్పుడు గోదావరి జిల్లాలో మద్యసేవయిన గ్రామము ఏవ్వరచి ఒకసభ జరుప నలయునని కొందరుబుద్ధివంతులు ఆయినవారు ఏర్పాటుచేయించినారు. ఈసభలో నాలుగోతీర్మానముప్రకారము ఈప్రతిక ఆచ్యుతేయించుచున్నామగనక న్యకాతీయలారా, వినుడు మాకుంటి, అయిదోతీర్మానము ప్రకారము ఆది ఆంధ్ర ఆరుంధతీ ద్రావిడుమహాశయనభ జరిపించవలయు ననియు, అందునిమిత్తము తగుభవనసాయము కావనియున్నదిగాన మనము చదువులోను, నాగరరత్నలోను, భూములలోను, దేబ్బులలోను, అన్నివిధములలోను వెనుకబడియున్న మనము ఈ సభలోతీర్మానముప్రకారము ఆది ఆంధ్ర ఆరుంధతీ ద్రావిడుమహాశయనభ జరిపించగలముగా 1860 సం॥రం కైలస్సప్రకారము శ్రీకర్ణు మెంటు వారికెల్ల కిచ్చురు చేయించి

జాతీయ పతాకము (సర్వేంటు)

భారతదేశముయొక్క పూర్వచారిత్రమును ఆధునిక వృద్ధిభావమును భవిష్య దాశయమును నిరుపమానమగు జాతీయపతాకచిహ్నమునందు మూర్తీభవించబడి యున్నచిహ్న సంయుక్తకావ్య ప్రభుత్వచర్యనబట్టి చూచిన ప్రస్తుత ప్రభుత్వవైఖరి దానియెడ నెట్లున్నదని చెప్పవచ్చునో ప్రతి ఆత్మాభివృద్ధి నొంది ఆత్మనిశ్చయమును బడయుటకు ప్రోత్సాహముజేయు సాధారణసంచలనముల కణగ ద్రోక్తుటకు రాజకీయముగను ఆర్థికముగను గలగజేయు నాంశములు చాలవు. ప్రజలు దౌర్జన్యవిరహితమగు ఆత్మనిశ్చయమును బడయుట నుండి చెదరగొట్టుటకు తెలుసే యనేకవిధముల దౌర్జన్యప్రయోగమును ప్రదర్శించుట చాలు. ఇంతయేల జాతీయచిహ్నములయెడ గౌరవభావమును గల్గియుండుట గూడ మహత్తరమగు ఆస్వాద్య మనియు శిక్షణీయ మనియు కాసింతుట యవసరమాయెను. మన కిప్పుడు ప్రమాణముగ నుండవలసిన జాతీయాదర్శము అవైటువలయుద్ర మౌత్రిమే. జాతీయందోళనములలో న్యాయమైనవి కాననభావ్యములు ఆంగీకరించివిధే. మన జాతీయభావమును విశేషముజేయుమార్గములు ప్రభుత్వము వారు బెలుపు, న్యాయశ్రమములకు, భిన్నముగ నుండరాదు. మనము పూజజేయుదగిన జాతీయపతాకము, జాతీయాదర్శములతో నెట్టిసంబంధములేదగ నుండవలయును. ఇట్టియేజాతీయ పతాకమునెడ అధికారులకుగల విద్వేషము, నాగపూరులోను జన్మిల్లూరులోను మరియితెగవోట్లను, దురదగగా మము గ కడర్పించబడుచున్నది. ఈమధ్య మధ్యరాష్ట్రముల ప్రభుత్వము ప్రకటించిన ప్రకటనమునందలి క్లిప్తమున్నయు సమన్వయము జేసి చూడ నిదేవియము అందు గాననగును. స్వరాజ్యపతాకమునలన, క్రిమిలాలాకు విజయముగ నేమైన నేరము జరిగిన

రాజ్ లోల తాలూకా నాగుల్లంక గ్రామములో స్థాపించుటకు తీర్మానించడమైనది. ఇందుకు మన తేమభివృద్ధికిరకు జరిపే సభకు మిసిసి ఒకటికి 0.4-0 అకాలు తక్కువకాకుండా ప్రతి గ్రామవెడలను చందాకనూలుచేసి పంపించవలెను. దేశములో యున్నవారే పాపలాగాని రంగునోలోయున్నవారు రూపాయకు తక్కువకాకుండా చందాకనూలుచేసి ఈదిగున ఏజెంట్లు గానున్న రాజ్ లోల తాలూకా నాగుల్లంక చుట్టగుల్ల వెంకయ్య గారి పేరగాని ఆచలాపురం తాలూకా పేరగాని చాట్ల చెడ్డియ్య గారి పేరగాని, సరవప నూరయ్య గారి పేరగాని పంపవలెను. ఎరువుబడితే వారికి యివ్వకూడదు. ఈ సభకుపంపిచే చందా సొమ్ము మాకు చేరేట్లుగా పంపవలెను. సభ ఏలేనిది జరిపి దిన్ని ముందు తెలియపర్చెదము. అన్ని తెల్లపుత్రికలలోను తెలియ పర్చెదము.

సోదరులయొక్క ఆభివృద్ధినిమిత్తము మీ హెచ్చరిక కొలది చందా ఎక్కువయిచ్చెదరని సమ్మతమున్నాము. ఇదివరకు ఆచలాపురములో జరిగిన పంచమ మహాశయనభకు రాజ్ లోల తాలూకా నాగుల్లంక చుట్టగుల్ల వెంకయ్యగారు 100 రూపాయలు చందా యిచ్చియున్నారు.

ఇంకా రంగునోలో మన సోదరుడు ఘనకరహించిన పుష్పాట వెంకన్నగారు సానుంగము నిమిత్తము 30 రూపాయలు యిచ్చినారు. ఈ లాగున మనవారు అనేకమంది గొప్పచందాలు యిచ్చినారు. ప్రియులారా! అసభకు మన ఆందరి వద్దనున్న చావగొట్టి చందాలు వసూలుచేసివారు. కాని కాగిత ముకడడయినను మనపేరులేదు. మనవంశము బ్రహ్మవంశము. మన గోత్రము మతంగిగోత్రము. అని తెలిసికొని సభ జయప్రదముగా జరిపించుదురనిన్ని కల్లు సారాయి మొదలగు మత్తులగ జేయు పదార్థములు మానిపేసి పంచపిట్టాము సుపాదించెదరనిన్ని బాల బాలికలను విద్యాపరులుగ చేసిదరనిన్ని నమ్ముచున్నాము.

జాతీయ సోదరులను ఉద్ధరించుటకు మీ ఖచ్చలో యిది ఒకఖచ్చ అనుకొని తప్పక చందా యివ్వవలెను. ఈ చందా నిమిత్తము ఒకరు యిద్దరు మనఘ్యులను రంగునో పంపించుచున్నాము.

క్రీస్తు సోదరులారా ఈ సభకు దయతో అన్ని తెగల వారును సాయముచేయుచున్నార గాన మీరుకూడ సాయము చేయుదురని నమ్ముచున్నాము.

యేజెంట్లు గానున్నవారు
చుట్టగుల్ల వెంకయ్యగారు,
చెడ్డిచెట్ల, రాజవోల తాలూకా నాగుల్లంక పోస్టు, గర్రం.

గన్న, కానిగో స్థావకప్రభుత్వమెట్టి జోగ్యముకలిగియున్నదోను యికముందు కలిగియున్నదలచలేదు, అని యాప్రకటనములో నొకవోటగాననగును. క్రిమిలాలాకు విజయముగ జేసి నేరము లన్నియును, ప్రయత్నము జేసిన నేరము లన్నియును గూడ, కానిగో స్థావకపాలనముకొన శిక్షించబడనన్నపుడు ప్రభుత్వ మావా రిట్టి యుద్దేశమును బెల్లుబజాడ ప్రకటనము వట్టిదానికి కముగను నిరుపయోగముగను గానించుచున్నది. విలే కను మంతరియను చివరగలది. ఏల యనగా ప్రకటనమునం దింకను ఇట్లు కలదు:—

“స్వరాజ్యపతాకమును ప్రేలాడగొట్టవలసినపుడు గాని ఊరేగింపు చేయవలసినపుడు గాని ప్రవాళాతి కేమైన భంగము గల్గునటుల దోవినను, న్యాయప్రకార ముద్దోగింపబడిన వాని కేమైన ప్రమాదము గల్గునని గాని తోచినయెడల, అట్టి కాలి భంగమును గలగకుండ జేయుటకు జిల్లా అధికారులు న్యాయ ప్రకారము చర్య దీనికొనవలయును. యూనియను బాక్యెం నేవీ భ మై న ఆ గౌ ర వ ము తాపి న ను, రాజభక్తులు కొందరు ఏగించు మాట మౌత్రిము సత్వము.” ప్రభుత్వ ప్రకటనమును బట్టి చూడ స్వరాజ్యపతాకము మాత్రము న్యాయవిరద్ధమైనదిగాదు. అట్లుగాక స్వరాజ్యపతాకము అందు పాల్గొన్నవలెత్తున ప్రవాళాతి కేమైన భంగముగలగజేయు బడియెడల నేరముకొంద శిక్షించబడవలసినదే. కాని యా గ్య రాజ్యపతాకము, ప్రకటనముప్రకారము నిరపాయకరమైనది యే విధముగ నెట్టి ప్రవాళాంతిభంగమును గలగజేయు పురికొల్పినో గ్రహించుట కష్టము. ఏదోయొక జెండాను చూచుటకులన కొంద రకు పురాతనపు ఆదాము అజేతము వచ్చినను మరికొందరకు పిచ్చయె తినను సంఘక్షేమమునకై అనిరపాయకరమగు పతాకమును ప్రదర్శించినవాని శిక్షించవలసినదేనా? ఊరక ఉండే కమును బొందువారలు మౌత్రిము క్షేపార్థులుగారా? న్యాయప్రకారము ఉద్దోగింపబడినవా రెవర? కాలముగ నీయూరేగింపులు నడుపువారా లేక యాఊరేగింపులను జూచి యసహన భావ మతిశయింప జేసికొనినవారా?

అధికారులవాదసోదర్యమును గూర్చి యింత వితర్కించుటకు పనికిరానిదని. జాతీయపతాకము రాజద్రోహచిహ్నమని కాసింతుటకు ప్రభుత్వ మిప్పుడు సిద్ధపడలేదు. కాని ప్రభుత్వోద్దేశము లెట్టివో ఆప్రకటనమునందలి భావంలోనే న్యక్తము చేయబడియున్నది. “ముగ్ధునిపిలువ కమిటిగాని, స్థానికసంఘము గాని, అధికమునైన స్వరాజ్యపతాకమును ప్రేలాడ గొట్టవలెనని తీర్మానించుకొనిన పరిస్థితు లున్నయెడల ప్రభుత్వమువారా పనిని సహించజాలరు.” అర్థహీనుమగు ఆటంకములు వచ్చినపుడు అట్టిపరిస్థితులలో జాతీయసంచలనము కడలకుండ నుండుటకు మనదేశీయులవిధియేమో ఆలోచింపవలసియున్నది. ఇంత వర కెప్పుడును మేము కానిగోల్లంకసంఘమును మన కార్యక్రమము లోని సంరంభచిహ్నముగ గాని, మరియేనటువగుని సాధకమని అంగీకరించియుండలేదు. కాని ప్రస్తుత దేశాభివృద్ధి సమయమున, జెండాలతోను ఉరేగింపులతోను ప్రచారమున వదలివేయలేము గావునన, జెండాను కట్టుకొనుట సామాన్యపునాక్కని తెలియజేయుట అవసరమనితోచుటచేతను, అధికారవర్గము అర్థములేని ఉత్తరపులగావించినపుడు నాగపూరు, జబల్పూరు, వార్ధానాథులు కానగోల్లంకసంఘము గావించ వలెనని తీర్మానించుకొన్నదానిని మేమునుగూడ మనఃస్ఫూర్తిగ ఆమోదించెదము. నేట్ జమ్నాలాల్ బజాజ్, మార్కాస్ పుత్తునకు తగిన, కాంతోత్సాహముతో కానగోల్లంకసోదర్యమునకు కట్టుదిట్టముల జేయుచున్నాడు. నాగపూరులో అక్టోబర్ 11 మంది వాలంటీరులు కారాగారపుజ్ఞానగారమును ప్రవేశించిరి. కావున నిపుడు దేశమంతయు మధ్యరాష్ట్ర సోదరులు జాతీయ గౌరవమును నిలబెట్టుటకు జేయద్గోచరున్నయులకు లోడ్వగుటకు జాతీయపతాక గౌరవమును నిలబెట్టి సాయము జేసెదగకాక యిది మేము కోరుచున్నాము.

అగ్రము ప్రజాస్వామ్యవాదులు
తిరిగి చురుకుగ నుండుట
లండను, మే 7:—విలేపు ప్రజాస్వామ్యవాదులు తిరిగి చురుకుగ తుద్రయత్నముల సాగించుచున్నారు. ఇట్లను కాంటి యందు డెడ్లము బారక్కలను రెండుగంటలపేపు ఎదిర్చి పోరాడిరి. అదే సమయమున నెనెటరు పిట్టగర్రాల్లగారి భవనము తగులబెట్టబడెను.
ఇదియు మైనగనందు భూగంఠములకు నులుసేరాయి అను భట్టము కర్మపాపయెను. చాటుచుది మగిసింది.

నిదురలో నడచువారు

వారు చేయు విచిత్రకార్యములు

కొందరు నిద్రావస్థయందుండియు అతివిచిత్రములను పనులను చేయుచుండుదురు. మొగడువిషయమై మంచి అనుభవములను వైద్యులు ఈ విచిత్ర సిద్ధాంతమునకు తమ గమ్యాధ్యయము చెప్పబలమున్నారు. కొన్ని వివరములు ఈ దిగువ ప్రకటించుచున్నాము.

ఇటీవలనే ఈ క్షుహం నగరమునం దొక వైద్యుడుండెను. అతని భార్యయైన నిదురయందు లేచి తిరుగుచున్నప్పుడు ఒక దినము రాత్రి నిద్రావస్థయందుండియు తన పడకగదిని దడలి తలచి గొట్టెను. దొంగలబలము వల్ల నిదురలోనే ఒక బుడ్డియందలి ద్రావణమును త్రాగెను. ముందెప్పుడును ఈమె ఆ దొంగలబలము ప్రవేశించి యుండలేదు. ఈ దినము ముగిసిన దొంగలబలము మరణించి క్రిందపడి యుండెను. ఈ వివరము లన్నియు పంచాయితీ దారులు తెలిసికొనిరి. నిద్రయందు నడచుచు కొగము తగవుచున్నప్పుడుని తలచి తెలిపెను. ఈవారము 15 దినములలో వివాహము జరుగనుండెను. దుర్బుద్ధమువలన ఏర్పడిన ఈమరణమున కెల్లరు చింతిల్లిరి.

ఇటీవలకొలది జాగ్రత్తనందు చేయువలసిన నిద్రావస్థయందునడచు తమ చేయుట తెలియకనేమిచేయుచుండుదురు. నిద్రలో నడచువారు చేయునది ఏమియులేదు. ఎత్తుకొండలెక్కుట గొప్ప భయముల నెక్కుట నిజమునకు ఈదుట మాన్యుచు విచిత్రకార్యములను పోషించుచుండుదురు. దుర్బుద్ధవశమున కొన్ని సందర్భములూ దిట్టివారికి అపాయము కలుగుచుండును. కొందరు నిద్రలో కిటికీలనుండి క్రిందికి దుమికి మరణించినవారలను సాధారణముగ వార్తాపత్రికలయందు చదువుతుండుచు కొన్నిమాసముల క్రితము ఒక శ్రీమద్భక్తి నిద్రయందు లేచి తిరుగుచు సముద్రమున కడిమరణించెను. కడచిన సంవత్సరము జనవారాస్త్రవృద్ధుడు ఒక కన్నకయవమును నిద్రావస్థయందు 20 అడుగుల ఎత్తుననున్న ఆల్బుస్ పర్వతభిరము నొక దానినెక్కి, అచ్చటనుండి క్రిందపడి మరణించెను.

కాని ఇట్టివారికి అపాయములు సంభవించుచుండుట అరుదు. సాధారణముగ ఈ విచిత్రకార్యమునకు లోనై వింతకర్మ లాభముచుండువారిని కరమేశ్వరుని దొక కంటికో చూచుచు సంప్రదించుచుండునని తలపలసియున్నది. కొన్ని దృష్టాంతములను చెప్పెదము. ఆయనమైనది దొక యువకుడు ఎంతయో పాడుగుగ నున్న ఒక చచ్చి భిరమును ఎట్టిజంతులేక ఎక్కెను. నిద్రావస్థయందుకాక జాగ్రత్తనందుండే యతడుండిన ఇట్టి సాహసకార్య మొనర్చు ఎంత మాత్రము ప్రయత్నించుచుండెను. నిద్రావస్థలో తన కెట్టి అపాయములేక అభిరము నెక్కెను. ఈదయమగునది కనిపారతనిని చూచి భయభ్రాంతమాననము లైరి.

మరియుకదృష్టాంతము. నిద్రావస్థ అనుపేరుగలవా దొక డుండెను. అతడు దొంగలబలమునా మేకమీదనున్న తనపడకగది కిటికీనుండి క్రిందికిగారి గోడ ఎక్కి అగడ్త గట్టయెడలచి స్వారీచేయువానివలె నటించుచుండెను. మరియొకడు నిద్రావస్థయందు ఒక లోతుగా వి లో ని కి దిగి మరల నున్నాయా సముగ నే వైకి నచ్చి చేరెను. బిర్లాండునం దొకడు నిద్రపోవుచునే ఒకటికొకమునకు కైర్లెను. ముగిసినకాలము ఈకొట్టి బుద్ధుడుమరల నిదుర పోగించెను. నిద్రలేచునదికే నడిపిధియందుండెను. తానొకప్పుడ వివరీకర్మలనుచేయుచు తన చేయుట తెలియకుండెను.

స్త్రీమరులో దయ్యము

కొన్ని సంవత్సరములక్రితము అట్లాంటిక్ సముద్రమునం దొక స్త్రీయరు పోవుచుండెను. ప్రతిరాత్రియు నొకడు స్త్రీమరునుండి యొకతాడువచ్చుకొని సమాదమునందుదూరును మరల వైకినప్పుడుండినయందు అది యొక దయ్యమై యుండెను. దయ్యము రాత్రి కాపుడలకాయవారు కత్తులకు చెప్పిరి. ఇందిలి సత్యమును తెలిసికొనుటకు కత్తుల జనివారిలో రాత్రియంతయు మేకొనియుండి ఈ విచిత్రమును చూచుటకు తీర్మానించుకొనెను. అర్ధరాత్రివేళ ఒకరువచ్చి తాడువట్టుకొని సముద్రమునందు దుమికిరి. ఇది కత్తుల చూచెను. దీపము చేతనుండుటచే సముద్రమునందు దుమికిన వానిముఖము కనబడెను. అదుమికినయతడు ప్రయాణికులలో నొకరును వృద్ధుడును అగు అంద్రాసుగారే. కత్తుల అతనిని గుర్తించుకొని నిజము తెలియకొనగలిగెను. తక్షణమే ముఖాభివ్యక్తి అతనిని సముద్రమునందుండివైకి

తెచ్చి మిగుల జాగ్రత్తతో కాపాడుచుండెను. అంద్రాసుగారి కిట్టికార్య ముండెనని కాపులకు ముందు తెలియెను.

ఇంకను విచిత్రముగ కార్యములను నిరచించు నడచుచు కొన్నప్పుడున్నాడు. సామన్యజేషునం దొక యువకుడు పర్యటన మొనర్చుచు దారిలోపెను. దారిలోపై తిరిగితిరిగి సాధువు అందు మొకభవనము చేరెను. సాధువులకిరి అదరించి భోజనమిడి కుమకొనుట కొకగది నిచ్చిరి. కొత్తవంటకుటచే ఇభికి సమయగ నిద్రపట్టలేదు. అర్ధరాత్రి అయ్యెను. అప్పుడే ఆతనికి కండ్లు కొంచముగ మూతలు పడుచుండెను. ఆతడు పరుండుగ వైపున దీపము చేత పుచ్చుకొని ఎకరొకప్పుడుండెను. అతలో యువకుడు మెలకువచెప్పెను. ఒక సాధువు ఒక చేతియందు మొసపుతల్లి మడియొక చేత నొక పెద్దకత్తి కట్టుకొని గది తలుపు తెరచెను.

ఆతనినిచూడగానే ఈయవకుని గుండెలు జల్లు పునెను. పడకనుండి క్రిందికిగారి గోడపక్కన యొసగియుండెను. అతడు సాధువునడక సమీపించి కత్తితో మూడు పర్యాయములు పడకగట్టులను పొడిచెను. పిమ్మట అదడువచ్చిన విభముననే వైచెను. ఈదయము కాగానే ఈయవకుడు ఈవిషయమును ఇతర సాధువులకు చెప్పగ రాత్రి కత్తితో తనపడక పొడిచిన సాధువునకు రాత్రి నిద్రయందు లేచితిరుగ కార్యమున్నదని తెలిసికొనెను.

చిత్రలేఖము

కొన్ని సమయములందు నిద్రయందునడచువారు అద్భుతముగ కళాకళలను ప్రకటించువలను చేయుచుండుదురు. కొందరు శ్రేష్ఠమగు పక్ష్యములను, మరొకందరు గొప్ప ఉపవాసములను, మరొకందరు అద్భుతమగు పటములను నిద్రయందే వ్రాసికట్టు తెలియుచున్నది.

ఇంగ్లాండునం దొక చిత్రలేఖకుడుండెను. అతడొక ప్రవర్తనను కొకచిత్ర కళమున వ్రాయుచున్నందున. ప్రతిదినము రాత్రి నిద్రలోనే తన గదిలోనికివెల్లి చిత్రపటమును చిత్రించుచుండెను. తాను చేయుచున్న పని తనకు తెలియదు. ఇట్లు సంవత్సరముగ ఆతడును నిద్రలోనే చిత్రించెను జాగ్రత్తనందు కన్న ఎంతయో మేలుగా నిద్రావస్థయందు రిదావతమును చిత్రించెను. ఆతడు ఎట్లు చిత్రించ బడెనో ఆతనికి తెలియదయ్యెను. తనకల్లి ఈ వివరముల చెప్పినను ఆతడు నమ్మజాలక పోయెను.

మరియుకవిషయము ఒక శ్రీమద్భక్తమును చిత్రించి తన మిత్రుల కివ్వదలచెను. కాని తనప్రయత్నము లన్నియు విఫలములయ్యెను పరమము చిత్రింపజాలక పోయెను. ఒక నాడు రాత్రి నిద్రయందు పనిని ప్రారంభించెను. కొన్ని గంటల కాలము లోనే అందమగు తన పత్రమును తయారుచేసెను. కొంతకాలమునకు ఈ శ్రీమద్భక్త నిదురలేచి చూచుకొనునదికే తనభార్య కనపడకపోయెను. వెదుకగా కతమునచిత్రించుచుండెను. తెల్లవారి తానవ్రాసిన పత్రమును చూచి అమె అశ్చర్యపడెను.

ఇట్టి సంఘటనలలో అత్యాశ్చర్యకరముగ నొకదానిని చెప్పి ఈవిషయమును ముగించెదము. ఒకవిషయమై వ్యాసము వ్రాయవలయునని ఒకవార్తాపత్రికాధిపతి ఒకగ్రంథకర్తకు కొరియించెను. వ్యాసమువ్రాయుటకు గ్రంథకర్తన్నియోపర్యాయములు ప్రయత్నించెను. కాని వ్యాసమువ్రాయుట అతిశయమైనదనుటచే చక్కని వ్యాసమును వ్రాయజాలక పోయెను. కడకు విసిగి వ్యాసమువ్రాయుట అసాధ్యమని తీర్మానించుకొనెను.

ఇట్లు కొన్ని దినములగడచెను. ఒకదినము ఈదయము అతని కొక బాలునచ్చెను. తాను పరిశీలనవ్యాసము చేక్కగనున్నదని ప్రకటించుచు పత్రికాధిపతివాసికబాబు అది. ఆబాబు చూడగానే గ్రంథకర్త మిగుల ఆశ్చర్యపడెను. పత్రికాధిపతి తన్ను పరిశీలనచేయుచున్నాడని మొదలుతలచెను. పత్రికాకార్యాలయమునకు పోయిచూడక తగవరకుండు వ్రాయుట దీని పెద్దవ్యాసము అచ్చుతగులుండెను. వ్యాసమువ్రాశ్యముగ నుండెను. ఈవ్యాసముతన వ్రాసికట్టు గుర్తులేదు. గ్రంథకర్త నిదురయందే ఈవ్యాసము వ్రాసెను. నిదురయందే వ్యాసమును బంగారుట్టి పత్రికాధిపతికి పంపెను.

వెలనల్పము! నలమధికము!!

మోహిని లైలము

ఈ కులములు గల సీసా 1-కి అవసరము 0-12-0 మాత్రము.

అమృతాంజలిము దీపా, మద్రాసు.

తిలకువిధి-పెండ్లి కట్టుము

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా గుడివాడతాలూకా, కపిలేశ్వరపురం ఫిర్కా మేదుపా గ్రామవాస్తవ్యులు 1 కాపురి సీతారామ కామ్రెగారి భార్యయైన వివాహ కాలమున తిలకునడికి రు రి తాం యాంతులలో నుంచి సమర్పించిరి.

(2) తోవల్లె గుప్పకధాకలు గారు తమభార్యయైనవానా ముడువార్తకాలమున రు 2 లా తిలకునడికి సమర్పించిరి. కల్లెల రామకృష్ణమూర్తిగారు (అంధరాష్ట్రీ)ను కాంగ్రెసు సభ్యుడు) వానిని స్వీకరించి స్వకార్యనిర్వహణ అను వాక్యములతో కధావరుల నందరిని ఆశీర్వాదము చేసిరి. అందులకు తమ పుత్ర పుత్రుల వివాహములలో తిలకునడికి భవము సంభాషణ యొసంగి ఆశీర్వాదము పొంద ప్రార్థింతులు.

(నెల్లూరు) ఆనం వద్దనాథరెడ్డిగారికి సన్మానము.

(4-5-23) మూడున్నాళ్ల క్రితము అగ్గి కెల్లూరు శంజి పాతకాలల కడ అనీపైంటు యొక్క స్వేచ్ఛగగా నుండి యిటీవల గూడూరు శంజి బడలాయించబడిన శ్రీమత పద్మకాథ రెడ్డిగారిని గౌరవించుటకు కెల్లూరు మూలపేట బాలికా పాఠశాలలో ఈనెల 4 లేది సాయంకాలము కెల్లూరు ఎరి మెంటరీ ఉపాధ్యాయులగువా రొక సభ కేర్పాటుచేసిరి. జిల్లా యెక్కువకేవల అభివృద్ధిగారగు జవాబ్ నునామ్మద్ గులాం దర్జగ్ సాహెబులవార గానసాధకత్వము వహించిరి. మరొకరాష్ట్రీ చావలి నూర్జుప్రకాశరావు పంతులుగారు ను, చున్నినీకల్ చేర్మకో మనామ్మద్ యానూర్ సాహెబుల వారు, తాలూకాజోబ్బు (పెన్సిడెంటు కాటూరు లింగారెడ్డి గారును, జిల్లా యెక్కువకేవల కాన్స్టేబు సభ్యులు యె. సింగ రాచార్యులవారును, బాలికా పాఠశాలల కడ అనీపైంటు యొక్క స్వేచ్ఛ)న బ్రయంతు దొరసాయము మున్నగు ప్రముఖులు సభ నలంకరించిరి. అనేక ఉపాధ్యాయులు, ఉపాధ్యాయులును సభాభవమునకు శోభగల్గించిరి. బాలబాలిక లక్ష్మీకామమతో నచటి సోదముల గాంచుచుండెను. సంగీతము, కొలాటము, అభినయం, గీతము. బాలనాటకప్రదర్శనము లతి వసోహరములైయుండెను. అచటియాలిగోపాలమునకు ఫలాహరము లాసంగిపడవ సంఘ కార్యదర్శి సన్మానపత్రము జనిది రెడ్డిగారికి సమర్పించెను. రెడ్డిగారిని ప్రశంసించుచు శ్రీ యంత్ర మైనంపాటి హనుమంతరావుగారు రచించిన పద్యరత్నములు బహుప్రశంసముగ జరుగబడినది. కథాభ్యుత్థాసము, రెడ్డి గారును పుష్పమాలాంజులైరి. అనంతరము రెడ్డిగారు లేచి తా గంతటి బహుకరణంబునకు నిజముగ పావుడగాననియు, బిజ్జలు దన్ను పెద్దవానిని శేష సర్కారించుట తన యద్వైవికే మంచినది, తనకు మించిన వయోనభకజ్ఞానవృద్ధు లగు మ|| రా|| శ్రీ చావలి నూర్జుప్రకాశరావు పంతులుగారిని తన సాహసము బడయుట యుపాధ్యాయులభాగ్యవశ్యంబున బనియు తన్ను సోదరభుజ్యునిగ భావించుచు/కు మిత్రుల విడనాడి పోవుట తనకు విచారకరముగనున్నదనియు వల్లిరి. తరువాత సభాభ్యుత్థాస రెడ్డిగారి ముగింపనంబున, సామర్థ్యమును గుఱించి ప్రసంగించి, శరీరౌషధికాలము ప్రాయముగ నిండించు యాదించుటలో, అయ్యవార్ల యనురాగమున కాన్నుండెన రెడ్డిగారివంటి సహాయోద్యోగిని గల తనకును గౌరవమున సంతసముతో కల్గిడించిరి సభాభ్యుత్థాసము, రెడ్డిగారిని, తదితర వచనకేములకును శంకన సమర్పణతో సభ ముగిసెను. విద్యాభివృద్ధికిని, అయ్యవార్ల వేదవాభివృద్ధికిని, గ్రాంటుబడల యభివృద్ధికిని విశేషము పాటుపడుచు, అయ్యవార్ల యొగక్షేమముల పని నెంచుచుండ రెడ్డిగారి వారిమటుంబమును దయచూచుడ గు చేపుదాశీ వ్రుదించుగావరత

5-5-23 ఉదయమున మ|| రా|| శ్రీ చావలి నూర్జుప్రకాశరావు పంతులుగారు కెల్లూరు శంజి అధికారమును స్వీకరించిరి. పంతులుగారు ముప్రకృష్టవిద్యావంతులు. వారికి శిష్యులకు ఉన్నతపని లభించుగాక.

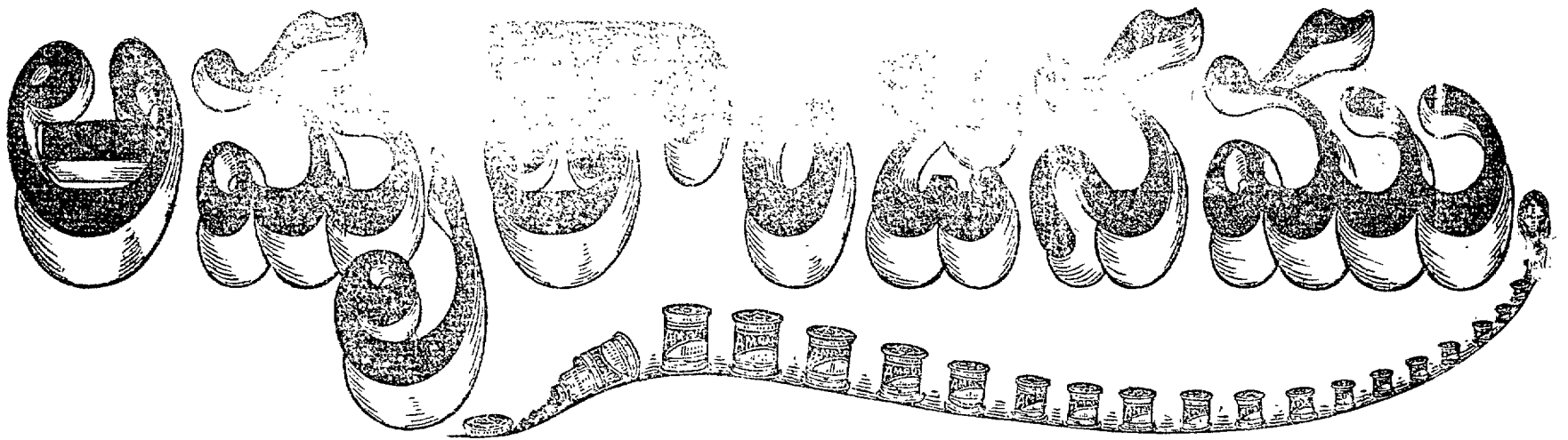
ఒక ఉపాధ్యాయుడు.

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథములో జరిగిన గాంధీ, యోగద్యక్షి వా నిర్మాణము, ఇంగ్లీషు ఇంట్రవాలము వంశరాష్ట్రము, భూతాశీద్వము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీటేశ నిర్మాణము విచిత్ర వివరణములు గలవు. ఇంతే గాక యనన్యము మానవులయందు, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, ఈముతో కళాభివృద్ధి, రసీరములేని తలకాయచేత మాటులాంచుట ఖామియైన గజముయొక్క గాలిలో వసుష్టుని నిరాధారముగా నింపుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును వదిలిన అభ్యుత్థులనగా మేజర్ జేయలగరని గ్యూరంటి యాచుచ్చున్నాము. దీని కల రూ 4-0-0 లు. (211885-6) పి. ఆర్. జనార్దనశాస్త్రిగారు, సింగ్లీ, గుంటూరు తల్లి

29-4-23 కేవల భీమడోబా రేంజి ప్రారంభోపా
 క్రమము సమాపితము, అక్క-వరం హిందూ ప్రభు
 లా భవనమున ముగియి, శ్రీ బహుళాజు జీమూనుపై
 వులి. ఏ. గారి యుగాచల ఫిలిత్రమున జయభద్రముగా
 బడి జీరములు హెచ్చుగావించుట మొనలను తీర్చి
 గావించుటయెను. ఈ సభకు నీర్దమ రామకా బోర్డు
 చుట, నొక జిల్లా బోర్డు మెంబరు, కర్నూలుజిల్లా మా
 ఫురంగి కలెండరీ హ్యూలు డిటరు. అంకారాపు గారున్న
 గ్రామీ న్యూల్ ఫస్ట్ అసిస్టెంటు టి. వి. కామేశ్వరరావు
 యితర ఘరానా మనుష్యులును విశ్వసీరి,

5198) 25. చీకాబజారుకోడూ, నువరావు.

వసంత కుసుమాకరము

బసవరాజీయము
మేహరోగ ప్రకరణము

419 వ. పుట మధ్యమేహమును సుప్రసిద్ధముగ తిరతరములనుండి ఆర్జ్యవైద్యులు ఉపయోగించుచున్నారు. ఇంకను ఊయ, అజీర్ణము, నిశ్శక్తి, మొదలగు వ్యాధులలోగూడ విశ్కీర్ణి అనుకూలము. బలవృద్ధి కు రక్తమును కృత్రిమము. ఇందు శతపుటాభ్రకము, బంగారము, ముత్యము, కంగ భస్మము, కాంబేము, ఇత్యాది విలువల ఔషధములు గలవు.
20 మాత్రముల సీసా 1 టీకి రూ 5.00 ఔషధముతో గూడ పథ్యమును ఉపయోగించు విధానమును తెలుపబడును.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసి లిమిటెడ్

వసూలైన మూలధనము రూ 1,12,925-0-0 19 హానిస్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు పోస్టు-మదరాసు

నిర్వహించు కార్యక్రమ ఔషధములకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

(చాందీలు:— (1) సెం 4/185, మాంటూరోడ్డు, మదరాసు. (2) 402, మింటుస్ట్రీటు జి.టి. మద్రాసు. (3) హైరోడ్డు, తిరుపతి.

Delightfully Refreshing.

For Health and Beauty.

ERASMIC

SOAPS & PERFUMES.

"ERASMIC" Perfumers, LONDON. PARIS.
To Be Obtained From All Stores & Dealers.

మలయచందనము

గనేరియా

గంధార్వ ఫార్మసీ, రాయవరం (గో.వరకల్లు)

మారు

దేహరోగ్యవిషయాభివృద్ధి

తెలుపు

కామశాస్త్రమును

పుస్తకమును కని, విని, చూచియందురా

లేదా,

ఇప్పుడే మాకు వ్రాసిన తపాలువగైరా

ఖర్చులు లేకయే పంపెదము.

విశాసము:—

అతంకనిగహ ఔషధాలయము

28 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

క్రొత్త హారిసన్ "సన్"

గుండ్రమైన నిట్టింగు మెషిను

గృహము, న్యదేశి, కర్మాకారము మొదలగు పనులకు పయోగించవచ్చును.

శ్రేష్ఠమైన రకము, ధరిసరిసము, చాలకాలము వరకు బాగుగా పనిచేయును

మేజోల్లు చిన్నవి, పెద్దవి, బనీయనులు, మొదలగు నాటిని అల్లును, అంగ్లసామ్రాజ్యమందు అంతటను వాడబడుచున్నవి

ఇంగ్లాండులో నున్న ఏ హారిసన్ పేటెంటు నిట్టింగు మెషిను కంపెనీ, (లిమిటెడ్) వారిచే తయారు చేయబడినవి.

వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను:—

For Particulars apply to :
W. H. Brady & Co., Ltd.
MADRAS

Telegram : "BRAD."

చెముడు కు

తమోమునైననుండు

చెముడు చెవిలొ పోటు

చేముకాయలు హామీ, రుద్రుని హామీ సామ్యుతిరు

గయిచ్చెదమనిపింపుచేయరా

రునామా తాసివంస బడెను

బుడ్డికి రు 4.00-00 పంపింపులువేయ

డాక్టర్ రత్నంబ్రదర్శి

మారు పోతు, కృష్ణా జిల్లా